Τὸ φύλλον δραχμ. 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 ½ πέννες
Καὶ τὰ ἔντακτα δωδεκαφύλλιδα φύλλα ἐπίσης δραχ. 2.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 80. Ἑξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γροῦσι διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει ἀν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 35ος | Ἐν Ἀθήναις, 14 Ἰανουαρίου 1926 | Ἔτος 50ον.—Ἀριθ. 7

ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβείου Νομελ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀλλὰ τί ἦταν τοῦτο; Ποῦ βρισκόταν; Στὴν ἀρχὴ δὲν εἶχε κοιτάξει παρὰ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ γιὰ ν' ἀνακαλύψῃ τὶς ἀγριόχηνες, καὶ τώρα μόνον σκέφθηκε νὰ κοιτάξῃ γύρω του. Δὲν εἶχε πέσει ἀπάνω στὸ χῶμα, ἀλλὰ μέσα σὲ μιὰ βαθειὰ χαράδρα ἢ κάτι παρόμοιο. Ἦταν ἕνας χῶρος σὰν μιὰ μεγάλη ἐκκλησία, μὲ σχεδὸν ὁλόρθους τοίχους γύρω-γύρω, χωρὶς ὅμως σκεπή. Κάτω ἦταν μεγάλα κομμάτια ἀπὸ βράχους σκορπισμένα, κι' ἀνάμεσά τους εἶχαν φυτρώσει ἀγριόχορτα. Ἀπὸ τὴν μιὰ πλευρὰ ἀνοιγόταν ἕνας βαθὺς θόλος ποὺ ἔμοιαζε σὰν νὰ χωνόταν μέσα στὸ βουνό.

Ὁ Νίλς, ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα, εἶχε περάσει πάνω ἀπὸ μεταλλεῖα ποὺ ἀρθονοῦν σ' ἐκεῖνο τὸ τμῆμα τῆς Σουηδίας. Κατάλαβε λοιπὸν ὅτι ἡ χαράδρα ἐκείνη εἶχε γίνει ἀπὸ χέρια ἀνθρώπων στὰ παλιὰ χρόνια, ποὺ ἤθελαν νὰ βγάλουν μέταλλευμα ἀπ' τὸ βουνό.

— Πρέπει νὰ προσπαθήσω νὰ σκαρφαλώσω ἀπάνω, σκέφθηκε, γιατὶ ἀλλοιῶς δὲν θὰ μὲ βροῦν ποτὲ οἱ σύντροφοί μου ἐδῶ μέσα.

Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ δοκίμαζε νὰ σκαρφαλώσῃ, ἔνοιωσε κάποιον νὰ τὸν τραβᾷ ἀπὸ πίσω καὶ ἄκουσε μιὰ χοντρὴ φωνὴ νὰ τοῦ λέῃ:

— Τί πράγμα εἶσαι σύ;

Ὁ Νίλς ἔστριψε ἀμέσως τὸ κεφάλι του καί, τὴν πρώτη στιγμή, νόμισε πὼς εἶχε ἀπέναντί του ἕνα κομμάτι βράχου σκεπασμένο μὲ σκοῦρα βρύα. Ὕστερα ὅμως εἶδε ὅτι ὁ βράχος εἶχε πλατειὰ πόδια, κεφάλι, μάτια καὶ μιὰ μακρυὰ μούρη. Ὁ Νίλς δὲν ἔβγαλε μιὰ λέξη, ἀλλὰ καὶ τὸ ζῶο ποὺ βρισκόταν ἀντικρύ του, δὲν φαινόταν νὰ περιμένῃ κάμμιὰ ἀπάντηση. Τὸν ἔρριξε κάτω, τὸν ἐκύλησε πέρα-δῶθε μὲ τὰ πόδια του καὶ τὸν μυριζόταν. Φαινόταν σὰ νὰ ἤθελε νὰ τὸν κάνῃ μιὰ μπουκιὰ μονάχα, ἀλλὰ ὕστερα ἄλλαξε σκέψη καὶ φώναξε:

— Ἀρκουδάκια μου, ἐλᾶτε ἐδῶ γρήγορα. Ἔχω ἕναν καλὸ μεζὲ γιὰ σᾶς.

Στὴ στιγμὴ φανερώθηκαν δυὸ μικρά, μαλλιαρὰ ἀρκουδάκια, ποὺ δὲν στέκονταν ἀκόμη καλὰ στὰ πόδια τους καὶ εἶχαν τρίχα μαλακὴ σὰν τὰ μικρὰ σκυλάκια.

— Τί βρῆκες, μητερούλα; Μποροῦμε νὰ τὸ ἰδοῦμε; φώναξαν τὰ μικρά.

— Ὥστε ἔπεσα μέσα σὲ ἀρκούδες, σκέφθηκε ὁ Νίλς. Ἔτσι λοιπὸν δὲν θὰ κάνῃ ἡ κυρὰ-Μαριὼ τὸν κόπο νὰ μὲ κυνηγᾷ πιὸ μακρυά.

Ἡ ἀρκούδα ἀνεσήκωσε μὲ τὴ μύτη της τὸν Νίλς καὶ τὸν ἔδωσε στὰ μικρά της. Τὸ ἕνα τὸν ἄρπαξε ἀμέσως στὸ στόμα του καὶ ἔφυγε μακρυά. Τὸν κρατοῦσε μαλακά, γιατὶ ἦταν ἕνα πολὺ εὔθυμο πλασματάκι καὶ ἤθελε πρῶτα νὰ παίξῃ κι' ὕστερα νὰ φάῃ τὸν μεζέ του. Τὸ δεύτερο ἀρκουδάκι κυνήγησε ἀμέσως τὸν ἀδελφό του γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὸ παιχνίδι του. Περπατοῦσε ὅμως ἀκόμη τόσο ἀδέξια, ὥστε ἔπεσε ἀπάνω σ' ἐκεῖνον ποὺ κρατοῦσε στὸ στόμα του τὸν Νίλς. Καὶ τότε τὰ δυὸ ἀρκουδάκια ἄρχισαν νὰ κυλιοῦνται κάτω καὶ νὰ δαγκάνονται καὶ νὰ μουγκρίζουν.

Ἐνόσω τὰ δυὸ μικρὰ ἔπαιζαν ἔτσι μεταξύ τους ὁ Νίλς βρῆκε καιρὸ νὰ τοὺς ξεφύγῃ. Ἔτρεξε ἀμέσως πρὸς τὸν βράχο κι' ἄρχισε νὰ σκαρφαλώνῃ.

Στὴ στιγμὴ ὅμως τὰ δυὸ ἀρκουδάκια ἔτρεξαν, σκαρφάλωσαν ἀπὸ πίσω του, τὸν ἄρπαξαν καὶ τὸν ἔριξαν πάνω στὰ χόρτα.

— Τώρα καταλαβαίνω τί θὰ νοιώθουνε τὰ ποντικάκια ὅταν βρεθοῦν στὰ νύχια τῆς γάτας, σκέφθηκε ὁ Νίλς.

Προσπάθησε κάμποσες φορὲς ἀκόμη

Στὰ νύχια τῆς ἀρκούδας.

νὰ ξεφύγῃ. Ἔτρεξε πρὸς τὴν εἴσοδο τοῦ μεταλλείου, σκαρφάλωσε ἀπάνω στοὺς βράχους καὶ κρύβόταν ἀπὸ πίσω. Ἀλλ' ὅπου κι' ἂν κρυβόταν, τἀρκουδάκια πάντοτε τὸν βρίσκανε. Καὶ μόλις τὸν ἔπιαναν, τὸν ἄφιναν πάλι ἐλεύθερο γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ τοὺς φύγῃ καὶ νὰ τρέξουν νὰ τὸν ξαναπιάσουν.

Στὸ τέλος ὁ Νίλς κουράστηκε τόσο πολύ, ὥστε ἔπεσε ἐξαντλημένος χάμω.

— Τρέξε, τρέξε, μούγγριζαν τ' ἀρκουδάκια, εἰδεμὴ θὰ σὲ φᾶμε.

— Κάνετε ὅ,τι θέλετε, εἶπε ὁ Νίλς. Δὲν μπορῶ πιὰ νὰ τρέξω.

Τὰ μικρὰ ἔτρεξαν στὴ γριὰ ἀρκούδα.

— Μητέρα, μητέρα, εἶπαν μὲ παράπονο. Δὲν θέλει πιὰ νὰ παίξῃ.

—Ἔ, τότε μοιραστῆτε τον καὶ φᾶτε τον, εἶπε ἡ ἀρκούδα.

Μόλις ὅμως τ' ἄκουσε αὐτὸ ὁ Νίλς τρόμαξε τόσο πολύ, ὥστε ξανάρχισε πάλι τὸ παιχνίδι.

Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου καὶ ἡ ἀρκούδα φώναξε τὰ παιδιά της νὰ ξαπλωθοῦν κοντά της, τὰ δυὸ μικρὰ ἦταν τόσο εὐχαριστημένα, ὥστε ἤθελαν καὶ τὴν ἑπομένη νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ παιχνίδι τους. Πῆραν τὸν Νίλς κοντά τους καὶ ἔβαλαν τὸ πόδι τους ἐπάνω του γιὰ νὰ μὴν φύγῃ. Ἔτσι ὁ Νίλς δὲν μποροῦσε νὰ κουνηθῇ χωρὶς νὰ ξυπνήσῃ τ' ἀρκουδάκια. Κοιμήθηκαν ὅμως ἀμέσως κι' ὁ Νίλς σκέφθηκε ὅτι σὲ λίγην ὥρα θὰ ἔκανε μιὰ δοκιμὴ γιὰ νὰ τοὺς ξεφύγῃ. Ἀλλὰ τὸ δυστυχισμένο παιδὶ δὲν εἶχε ποτὲ στὴ ζωή του κουραστεῖ ὅσο ἐκεῖνο τὸ βράδυ, καὶ χωρὶς νὰ τὸ καλοκαταλάβῃ πῶς, ἀποκοιμήθηκε βαθιά.

Σὲ λίγην ὥρα ἦρθε κι' ὁ ἀρκουδας. Κατέβηκε κατρακυλώντας στοὺς βράχους κι' ὁ Νίλς ξύπνησε ἀπὸ τὸν θόρυβο ποὺ ἔκαναν οἱ πέτρες πέρτοντας κάτω. Ἦταν μιὰ ἀρκούδα φοβερὰ μεγάλη, μὲ πελώριο στόμα, μὲ μεγάλα καὶ μυτερὰ δόντια, καὶ μικρὰ μάτια ποὺ γυάλιζαν μὲ κακία.

Ἀθελά του ὁ Νίλς ἔνιωσε μιὰ ἀνατριχίλα σ' ὅλο του τὸ κορμὶ μόλις ἀντίκρυσε τὸν γέρο-βασιλιὰ τοῦ δάσους.

— Μυρίζει σὰν νὰ ἦταν ἄνθρωπος ἐδῶ μέσα, εἶπε ὁ ἀρκουδας μόλις πλησίασε τὴν ἀρκούδα.

— Τί κουτὰ πράγματα εἶναι αὐτὰ ποὺ λές, εἶπε ἡ ἀρκούδα. Ἐμεῖς δὲν πειράζουμε πιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλὰ ἂν τύχαινε νὰ ἔρθῃ κανένας ἐδῶ ποὺ εἶναι τὰ παιδιὰ δὲν θάμενε σὲ λίγη ὥρα οὔτε τὸ πιὸ μικρό του κομματάκι γιὰ νὰ μπορῇς νὰ τὸ μυρίζεσαι.

Ὁ ἀρκουδας ξαπλώθηκε κοντὰ στὴν ἀρκούδα, ἀλλὰ δὲν φάνηκε εὐχαριστημένος μὲ τὴν ἀπάντηση ποὺ τοῦ ἔδωσε, γιατὶ ἐξακολουθοῦσε νὰ μυρίζεται τὸν ἀέρα.

— Πάψε πιὰ νὰ μυρίζεσαι ὅλη ὥρα! εἶπε ἡ ἀρκούδα. Πές μου καλύτερα, τί ἔκανες ὅλον αὐτὸ τὸν καιρὸ γιατὶ ἔχω νὰ σὲ ἰδῶ ὀκτὼ ἡμέρες.

— Πήγα νὰ βρῶ μιὰ ἄλλη φωλιὰ γιὰ μᾶς, εἶπε ὁ ἀρκουδας. Πήγα πρῶτα στὸ Βάρμλαντ γιὰ νὰ ἰδῶ τί γίνονται οἱ συγγενεῖς μας. Ἀλλὰ ἄδικα ἔκανα ὅλον αὐτὸ τὸν κόπο. Σ' ὅλο τὸ δάσος δὲν βρίσκεται πιὰ οὔτε μιὰ ἀρκούδα.

— Μοῦ φαίνεται πὼς οἱ ἄνθρωποι θέλουν νὰ κρατήσουν ὅλο τὸ δάσος γιὰ τὸν ἑαυτό τους, εἶπε ἡ ἀρκούδα. Ἀκόμα καὶ τώρα ποὺ ἀφίνουμε ἥσυχα τὰ ζῶα τους, καὶ δὲν τρῶμε παρὰ χόρτα καὶ μυρμήγκια, δὲν μᾶς ἀφίνουν ἥσυχους. Ἤθελα νἄξερα ποῦ θὰ μποροῦσαμε νὰ βροῦμε μιὰ σίγουρη καὶ προφυλαγμένη φωλιά.

—Ἐδῶ περάσαμε πολὺ ὡραῖα τώρα καὶ τόσα χρόνια, εἶπε ὁ ἀρκουδας. Ἀλλ' ἀπὸ τότε ποὺ ἔγεινε τὸ μεγάλο σιδηρουργεῖο ἐδῶ κοντά, δὲν μποροῦμε πιὰ νὰ μείνουμε σ' αὐτὸ τὸ μέρος...

Μόλις ὅμως εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ ἀρκουδας ἄρχισε πάλι νὰ μυρίζεται.

— Εἶναι περίεργο, εἶπε, πῶς δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ φύγῃ αὐτὴ ἡ μυρωδιὰ ἀπὸ τὴ μύτη.

— Τότε κοίταξε μόνος σου, ἂν δὲν μὲ πιστεύεις, εἶπε ἡ ἀρκούδα. Ἤθελα νἄξερα ποῦ θὰ μποροῦσε νὰ κρυφτῇ ἕνας ἄνθρωπος ἐδῶ μέσα.

—Μὲ τοὺς γείτονες ποὺ ἔχουμε, δὲ μπορεῖ ποτὲ κανεὶς νὰ εἶναι ἥσυχος, εἶπε ὁ ἀρκουδας. Ἀλλ' ἄξαφνα χύμηξε μ' ὑγκρίζοντας. Ἕνα ἀπὸ τ' ἀρκουδάκια εἶχε βάλει, στὸν ὕπνο του τὸ πόδι του ἐπάνω στὸ πρόσωπο τοῦ Νίλς, καὶ αὐτὸ τοῦ ἔκοψε τὴν ἀναπνοὴ καὶ τὸν ἔκανε νὰ ἀφτερνισθῇ.

Τώρα ἡ ἀρκούδα δὲν μποροῦσε νὰ ἡσυχάσῃ πιὰ τὸν ἀρκουδα. Τὸ ἕνα μικρὸ πήδησε δεξιά, τὸ ἄλλο ἀριστερὰ κι' ὁ ἀρκουδας ἀντίκρυσε τὸν Νίλς πρωτύ. αὐτὸς προφθάσῃ νὰ σηκωθῇ.

Μὲ ἕνα χάπ θὰ τὸν κατάπινε, ἀλλὰ μπῆκε στὴ μέση ἡ ἀρκούδα.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΟ ΧΑΛΑΣΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ

Τὸ χόρτο ἔχει φυτρώσει στὸ σκαλὶ
τῆς πόρτας, ποῦνται τώρα γκρεμισμένη
καὶ σαύρες κυνηγιοῦνται στὴν αὐλὴ
καὶ στὴν πεζούλα της τὴ χαλασμένη.

Στὶς πλάκες τὸ κλουβὶ δίχως πουλὶ
κι' ἡ γλάστρα δίχως χῶμα ραγισμένη,
καὶ μέσα ἀπ' τὸ ντουβάρι χαμηλὴ
ἡ πιπεριὰ μονάχη, σκονισμένη.

Τὴ γλάστρα, τὸ κλουβὶ χιμοκοιτᾶ
κ' ἕνα παλιὸ σπασμένο θυμιατῆρι
ποὺ κείτεται νεκρὸ σὲ μιὰ γωνιά.

Τὰ φύλλα της κουνᾶ κι' ἀναζητᾶ
νὰ δῇ κάποια κυρὰ στὸ παραθύρι
διπλὰ στὴ γλάστρα, στὸ κλουβί, νὰ θυμιατᾶ.

ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ Ἰουλίου Βέρν)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Εἶχε ὄψος ὡς εἴκοσι πόδια κ' ἦρθε μὲ τέτοια ὁρμή, ὥστε κατέκλυσε κατὰ μέγα μέρος τοὺς βράχους, ξεκούνησε τὸ πλοῖο καὶ τὸ ἔσπρωξε πρὸς τἀπάνω καὶ πρὸς τὰ ἐμπρός. Καὶ σὲ λίγο, μέσα στοὺς παφλασμοὺς τοῦ ὀδάτινου ἐκείνου ὄγκου, πῆγε καὶ κάθησε στὴν ἄμμο, ὡς διακόσια πόδια μακριὰ ἀπὸ τὰ πρῶτα δέντρα τῆς στεριᾶς.

Ἐκεῖ στάθηκε ἀκίνητο. Κι' ὅταν ἡ θάλασσα τραβήχθηκε, ἄφησ' ἐλεύθερη ὅλη σχεδὸν τὴν παραλία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Τὸ Λύκειο Σαίρμαν στὴ Ἀουκλάνδη

Τὸ καλύτερο σχολεῖο τῆς Ἀουκλάνδης, (πρωτεύουσα τῆς Νέας Ζηλανδίας, σπουδαίας ἀγγλικῆς ἀποικίας στὸν Εἰρηνικό,) ἦταν τὸ Λύκειο τοῦ Σαίρμαν. Εἶχε ἑκατὸ περίπου μαθητές, Ἀγγλους, Γάλλους, Ἀμερικάνους, Γερμανούς, παιδιὰ τῶν πρώτων οἰκογενειῶν τῆς χώρας, ποὺ οἱ γονεῖς τους ἦταν κτηματίες, τραπεζῖτες, μεγαλέμποροι, ἢ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι.

Ἡ Νέα Ζηλανδία ἀποτελεῖται κυρίως ἀπὸ δυὸ νησιά, τὴν Ἰκαναμαδὶ ἢ Ψαρονήσι, καὶ τὴν Ταδαιπαναμοῦ ἢ Γῆ τοῦ Γιαβεδέρ. Ἡ πρώτη βορεινή, ἡ δεύτερη μεσημβρινή, χωρίζουνται ἀπὸ τὸν πορθμὸ τοῦ Κούκ. Στὸ νότιο ἡμισφαίριο, ἔχουν τὴν ἴδια σχεδὸν θέση ποὺ ἔχει στὸ βόρειο ἡ Γαλλία.

Ἡ Ἰκαναμαδί, μὲ βαθειὲς ἐντομὲς στὸ μεσημβρινό της μέρος, ἔχει σχῆμα ἀκανονίστου τραπεζίου, ποὺ παρατείνεται πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ διαγράφοντας μιὰ καμπύλη μὲ τὸ ἀκρωτήρι Βὰν - Διέμεν στὸ τέλος της.

Στὴν ἀρχὴ αὐτῆς τῆς καμπύλης, ἐκεῖ ποὺ ἡ χερσόνησος ἔχει πλάτος λίγα μίλλια, εἶναι κτισμένη ἡ Ἀουκλάνδη. Ἡ πόλη αὐτὴ λοιπὸν ἔχει θέση ἴδια μὲ τῆς δικῆς μας Κορίνθου καὶ γι' αὐτὸ ὀνομάζεται «Κόρινθος τῆς Μεσημβρίας» (δηλ. τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου). Κ' ἔχει δυὸ λιμένες, τὸν ἕνα στὰ δυτικὰ καὶ τὸν ἄλλο στὰνατολικά.

Ἀπὸ τοὺς κυριότερους δρόμους τῆς Ἀουκλάνδης εἶναι ἡ λεγομένη Βασιλικὴ Ὁδός, καὶ στὴ μέση αὐτοῦ τοῦ δρόμου βρίσκεται τὸ Λύκειο Σαίρμαν.

Στὶς 15 Φεβρουαρίου 1860, τἀπομεσήμερο, ἀπὸ τὸ Λύκειο αὐτὸ ξεκινοῦσαν κομμὶ ἑκατοστὴ παιδιά, συνοδευόμενα ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους. Ὅλοι ἦταν φαιδροί. Τὰ παιδιὰ πήγαιναν χαρούμενα, σὰν πουλιὰ ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὸ κλουβί τους.

Κι' εἶχαν δίκιο νὰ χαίρουνται, γιατὶ ἄρχιζαν οἱ διακοπές, δυὸ μηνῶν ἀνάπτυση κι' ἐλευθερία. Μερικὰ μάλιστα ἀπὸ τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα εἶχαν ἀκόμα μεγαλύτερη χαρά, γιατὶ ἐπρόκειτο νὰ ταξιδέψουν, γιὰ διασκέδαση, μὲ πλοῖο ποὺ θἄκανε τὸ γύρο τῆς Νέας Ζηλανδίας. Τὸ πλοῖο αὐτὸ ὀνομαζόταν Σλώγι κι' εἶχε ναυλωθεῖ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῶν παιδιῶν γιὰ ἕξη ἑβδομάδες.

Σ' ἀγγλικὰ σχολεῖα, διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ δικά μας, ἡ ἀγωγὴ συμβαδίζει μὲ τὴν ἐκπαίδευση καὶ γι' αὐτὸ οἱ μαθηταὶ εἶναι εὐγενικοί, ὁμιλητικοί, περιποιητικοί, φιλόκαλοι, σὰ μικροὶ κύριοι. Καὶ τὸ κυριότερο, ἀπὸ ἐ ύγουν τὴν προσποίηση καὶ τὸ ψέμα, φᾶκόμα κι' ὅταν πρόκειται νἀποφύγουν μιὰ ζημωρία.

Τὸ Λύκειο Σαίρμαν εἶχε πέντε τάξεις. Τὰ παιδιὰ τῆς πρώτης καὶ τῆς δεύτερης, τὰ μικρότερα, ὅταν ἔβλεπαν τοὺς γονεῖς των, τοὺς φιλοῦσαν στὸ μάγουλο. Τὰ μεγαλύτερα ὅμως τοὺς ἐφτιγγαν τὸ χέρι ἀὰν τέλειοι ἄντρες. Οὔτε παιδονόμους εἶχαν, οὔτε ἐπιτηρητές. Τἄφιναν ἐλεύθερα νὰ διαβάζουν καὶ μυθιστορήματα κι' ἐφημερίδες. Ἔβγαιναν ἔξω συχνὰ κι' οἱ ὧρες τῆς μελέτης ἦταν λιγότερες ἀπὸ τὶς ὧρες τῆς γυμναστικῆς καὶ τῶν παιχνιδιῶν. Γιὰ νὰ περιορίζεται ὅμως ἡ μεγάλη αὐτὴ ἐλευθερία, στὸ Λύκειο εἶχαν καὶ σωματικὲς ποινὲς καὶ μάλιστα τὴ μαστίγωση. Γιατὶ οἱ νέοι Ἀγγλοσάξωνες δὲν τὸ θεωροῦν τόσο προσβλητικὸ νὰ μαστιγώνονται, ὅταν μάλιστα ἀναγνωρίζουν πὼς τοὺς ἀξίζει μιὰ τέτοια τιμωρία.

Οἱ Ἄγγλοι σέβονται τὶς παραδόσεις ὄχι μόνο στὸ δημόσιο καὶ στὸν ἰδιωτικὸ βίο, παρὰ καὶ σ' αὐτὸ τὸν σχολικό, ὅσο κι' ἂν εἶναι ἄτοπες ἤ, κατὰ τὴν ἰδέα ἄλλων λαῶν, ἀντιπαιδαγωγικές. Στὸ σχολεῖο π. χ. οἱ μεγάλοι προστατεύουν τοὺς μικρούς, μὲ τὴ συμφωνία οἱ μικροὶ νὰ τοὺς ὑπηρετοῦν. Οἱ μικροὶ λοιπὸν φέρνουν τὸ πρόγευμα στοὺς μεγαλύτερους, τοὺς καθαρίζουν τὰ ροῦχα, τοὺς γυαλίζουν τὰ παπούτσια, τοὺς κάνουν ὅλα τὰ θελήματα. Οὐαὶ κι' ἀλίμονο στὸν μικρὸ ποὺ θὰ τολμοῦσε νἀρνηθῇ αὐτὲς τὶς ὑπηρεσίες! Ἔτσι ὅμως τὰ παιδιὰ συνειθίζουν σὲ μιὰ πειθαρχία ἄγνωστη στὰ δικά μας σχολεῖα. Αὐτὸ μᾶς φαίνεται παράξενο, ἀλλὰ τὸ ἀπαιτεῖ ἡ παράδοση, καὶ στὴν Ἀγγλία, καθὼς εἴπαμε, τὶς παραδόσεις τὶς σέβονται ὅλοι, ἀπὸ τὸν τελευταῖο πολίτη ὡς τὸν τρανότερο λόρδο.

Αὐτὰ ἔκαναν καὶ στὸ Λύκειο Σαίρμαν. Τὰ παιδιὰ ποὺ ἐπρόκειτο τώρα νὰ ταξιδέψουν, ἦταν ἀπὸ διάφορες τάξεις κι' εἶχαν ἡλικία ἀπὸ ὀκτὼ ὡς δεκατεσσάρων χρονῶν... Ἀλλὰ εἶναι καιρὸς νὰ γνωρίσουμε καλύτερα τὰ δεκαπέντε αὐτὰ παιδιά, τὸν χαρακτῆρα τοῦ καθενός, τὶς κλίσεις, τὴν κοινωνικὴ θέση καὶ τὶς μεταξύ τους σχέσεις στὸ Λύκειο.

Ἐκτὸς ἀπὸ δυὸ Γάλλους, τὸν Μπριὰν καὶ τὸν ἀδελφό του Ζάκ, καὶ ἀπὸ ἕνα Ἀμερικανό, τὸν Γόρδων, ὅλα τἄλλα παιδιὰ ἦταν ἀγγλικῆς καταγωγῆς.

Τοῦ Δόνιφαν καὶ τοῦ Κρὸς οἱ οἰκογένειες ἀνήκαν στὶς πρώτες τῆς Νέας Ζηλανδίας. Οἱ γονεῖς τους ἦταν πλούσιοι κτηματίες. Εἶχαν ἡλικία δεκατριῶν χρονῶν καὶ λίγων μηνῶν, ἦταν ξαδέρφια καὶ πήγαιναν στὴν πέμπτη. Ὁ Δόνιφαν ἦταν χωρὶς ἀμφιβολία ὁ καλύτερος μαθητὴς ἀπ' ὅλους. Φιλόκαλος, κομψοντυμένος, ἔξυπνος, ἐπιμελέστατος, διακρινόταν γιὰ τὴ φιλομάθειά του καὶ τὴ φιλοτιμία. Εἶχε χαρακτῆρα δεσποτικὸ κι' ἤθελε πάντα νὰ ἄρχῃ. Γι' αὐτὸ τὰ εἶχε καὶ μὲ τὸν Μπριάν, ποὺ τὸν θεωροῦσε ἀντίπαλό του, ἀφότου μάλιστα ἔκαμαν οἱ περιστάσεις ὥστε ὅλοι οἱ ἄλλοι νὰ σέβονται περισσότερο καὶ νἀκοῦνε τὸν Μπριάν.

(Ἀκολουθεῖ)

Μεταφρ. Π. Ι. Φ. καὶ Γρ. Ξ.

Η ΡΗΝΑ ΚΙ' Η ΜΑΡΙΝΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ζ'.

Ναί, ἕνας σκίουρος ἦταν μέσα στὸ κλουβὶ ἐκεῖνο. Ἡ κυρὰ Παρασκευὴ τὸν εἶχε πιάσει στὸ δάσος καὶ τὸν ἔφερε στὴ χώρα γιὰ νὰ τὸν χαρίσῃ σ' ἕνα παιδὶ ποὖχε μανία μὲ τέτοια ζωντανά.

— Μπά! τ' εἶν' αὐτό; κάνει ἡ Ρήνα.

— Ξέρω 'γώ; ἀπαντᾷ ἡ Μαρίνα. Δὲν ξαναείδαμε ποτὲ τέτοιο ζωῦδι!

—Ἀνοίγουμε τὸ κλουβί, νὰ τὸ βγάλουμε, νὰ τὸ ἰδοῦμε καλύτερα;

— Ναί, ναί, ἔλα!

Ὁ σκίουρος κοίταζε συμμαζεμένος καὶ φοβισμένος. Μὰ μόλις ἄνοιξαν τὸ κλουβὶ κι' ἔκαμαν νὰ τὸν πιάσουν, πετάχτηκε ἔξω, ξέφυγε τὰ χέρια τῶν κοριτσιῶν κι' ἄρχισε νὰ τρέχῃ ἀγριεμένος κι' ἀλαλιασμένος.

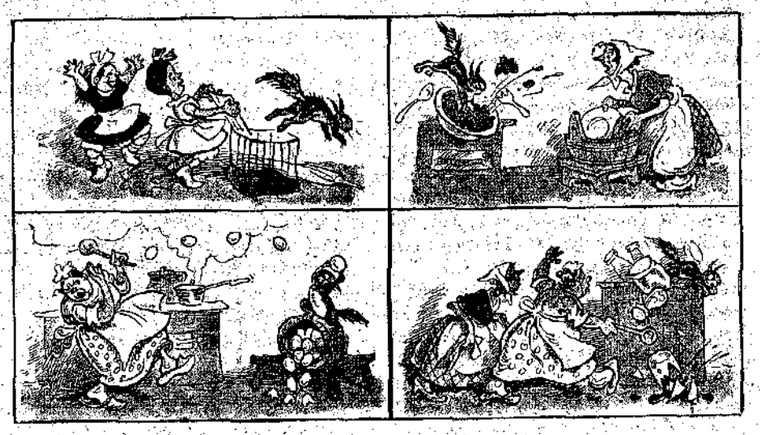

Τρύπωσε στὴν κουζίνα ἀπὸ τὴν πρώτη πόρτα ποὺ βρῆκε μπρός του. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ Μαριώ, ἡ ὑπηρέτρια τῆς κυρίας Εὐλαλίας, ἔπλενε ἥσυχα τὰ πιάτα της. Καὶ φαντάζεστε πιὰ τὴν ἔκπληξη καὶ τὸν τρόμο της, ὅταν εἶδε τὸ παράξενο ἐκεῖνο ζῶο, —πελώριος ποντικὸς τῆς φάνηκε,—νἀνεβαίνῃ στὸ τραπέζι καὶ νἀναποδογυρίζῃ μιὰ γαβάθα μὲ παστρεμένα χόρτα!

—Ἀντίκρυ, μπροστὰ στὸ τζάκι, ἡ κυρία Εὐλαλία μαγείρευε. Ἀκούγοντας τὶς φωνὲς τῆς Μαριῶς καὶ τὴ φασαρία, γυρίζει καὶ βλέπει τὸν ἀγριεμένο σκίουρο νὰ τρέχῃ καταπάνω της!

Ἐκεῖ κοντὰ βρίσκεται τὸ καλάθι μὲ ταΰγά. Ὁ σκίουρος τὸ καβαλλικεύει κι' ἀρπάζοντας ταΰγὰ ἕνα - ἕνα, πετροβολεῖ μ' αὐτὰ τὴν κυρία Εὐλαλία καὶ τὴν ὑπηρέτρια.

Ξεφωνίζουν κι' οἱ δυό. Ὁ σκίουρος ἀγριεύει κι' ἀλαλιάζει περισσότερο, Βλέπει τώρα ἕνα ντουλάπι ψηλό. Τρέχει, πηδᾷ ἀπάνω καὶ γκρεμίζει ὅλα τὰ βάζα ποὺ εἶναι ἀραδιασμένα ἐκεῖ. Σπάζουν. Χύνονται κονσέρβες, λάδια, μέλια. Ἡ κυρία Εὐλαλία κι' ἡ Μαριὼ ἐξακολουθοῦν νὰ ξεφωνίζουν. Κι' ὁ σκίουρος, σὰν τρελλός, ἐξακολουθεῖ νὰ τρέχῃ μέσ' στὸ σπίτι...

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΧΛΩΡΙΣ

Ἀγαπητοί μου,

Χλοιπὸν ὁ ζωχός, ἀλλὰ ἕνα εἶδος ραδικιοῦ, ἡ λελούδα, κάνει τὴ μολοῦστρα. Μᾶς τὸ λέει ἡ ἀγαπητή μας Μεγάλη Ἑλλὰς ποὺ ρώτησε εἰδικούς. Καὶ τὸ πιστεύω, γιατὶ κι' ἐγὼ δὲν ἤμουν τόσο βέβαιος πὼς ὁ ζωχὸς τῆν κάνει, ἢ πὼς ἦταν πραγματικῶς ζωχὸς τὰ πετρόβια — κατὰ τὰ ὑδρόβια — χόρτα ποὺ ἔβλεπα μικρός, στὸν τοῖχο τοῦ περβολιοῦ μας, νὰ γεμίζουν τὸν ἀέρα μολοῦστρες. Εἶναι τόσο πλῆθος, τόσο λογιῶν - λογιῶν, μὰ καὶ τόσο ὄμοια μεταξύ τους, αὐτὰ τὰ χόρτα! Ποῦ νὰ ξέρῃ κανεὶς τὰ ὀνόματά τους, ἢ νὰ εἶναι βέβαιος γιὰ τὸ κάθένα, ἂν δὲν εἶναι φυτολόγος ἢ τουλάχιστο κηπουρός! Κι' ἐγὼ δὲν εἶμαι οὔτε τὸ ἕνα οὔτε τὸ ἄλλο. Ἀγαποῦσα πάντα αὐτὰ τὰ ἀγριόχορτα ποὺ γέμιζαν τις ἄκρες τοῦ περβολιοῦ μας, μᾶρεσε νὰ τὰ βλέπω, νὰ τὰ περιεργάζουμαι, νὰ τὰ παρακολουθῶ ἀπὸ τὸ φύτρωμά τους ὥς τὴν ἄνθηση· μὰ λιγοστῶν ἤξερα τὸ κοινὸ ὄνομα, καὶ κανενὸς τὸ ἐπιστημονικό. Ἦταν ἡ σχεδὸν ἀνώνυμη χλόη. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ χαμομήλι, τὴν τσουκνίδα, τὸ τριφύλλι, τὸ ζωχό,—ποὺ μπορεῖ νἄταν καὶ λελούδα,— καὶ δυὸ - τρία ἄλλα γνωστά, ὅλα τάλλα μοῦ ἦταν ἄγνωστα. Τὰ ἤξερα καὶ τὰ ξεχώριζα ἀπὸ τὰ λουλουδάκια τους. Γιατὶ τὰ φύλλα τους δὲν εἶχαν πάντα διαφορά. Τὸ ρόδινο ὅμως λουλουδάκι ποὺ ἔβγαζε αὐτό, ἦταν διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ κιτρινάκι ποὺ ἔβγαζε κεῖνο, ἢ τὸ μπλαβάκι ποὺ ἔβγαζε τὸ ἄλλο. Ἕνα μόνο, θυμοῦμαι, τὸ ξεχώριζα κι' ἀπὸ τὰ φύλλα του. Γιατ' εἶχε κάτι φύλλα παράξενα σὰν αὐτάκια. Δὲν ἔκανε μάλιστα λουλούδια. Καὶ τὄλεγαν — ποιὸς ξέρει γιατί,— τοῦ παπᾶ τἀδτί.

Τί περίεργες, ἀλήθεια, τί ὄμορφες καὶ συχνὰ τί ποιητικὲς αὐτὲς ἡ λαϊκὲς ὀνομασίες τῶν φυτῶν! Καὶ ξέρω πολλὲς ἀπὸ τραγούδια καὶ ἀπὸ βιβλία. Στὰ ποιήματα π. χ. τοῦ Βαλαωρίτη ὑπάρχουν ἕνα σωρό. Τὸ ἴδιο καὶ στὰ δημοτικὰ τραγούδια καὶ στὰ παραμύθια. Ἂν μοῦ δείξῃς ἄξαφνα μιὰ ὁλόκληρη συλλογὴ ἀπὸ φυτὰ καὶ μοῦ πῆς νὰ σοῦ ξεχωρίσω τὸν ἀπήγανο ἀπὸ τὸν ἀσφάλαχτό, ἢ τὸ φλυσκούνι ἀπὸ τὴν ἀλιφασκιά, ἴσως δὲν θὰ ξέρω. Ξέρω ὅμως κι' αὐτὰ τὰ ὀνόματα κι' ἄλλα. Κι' αὐτὲς τὶς ἡμέρες εἶδα ἕνα πλῆθος στὴ «Νέα Ἑστία», ὅπου ἕνας φυτολόγος κ. Μαλακατές, δημοσιεύει τὴ «Χλωρίδα τῆς Σερίφου». Εἶν' ἕνας μακρὺς κατάλογος «αὐτοφυῶν φυτῶν», ποὺ πολλοὶ βέβαια στὴ θέση του θἄθελαν καλύτερα νὰ διάβαζαν κανένα διήγημα ἢ κανένα ποίημα. Κι' ὅμως! σ' αὐτὲς τὶς ξερὲς ἐπιστημονικὲς σελίδες, μὲ τὰ λατινικὰ καὶ τἀρχαῖα ἑλληνικά, βρίσκει κανεὶς τὶς πιὸ περίεργες καὶ τὶς πιὸ ἀφάντοστες λαϊκὲς ὀνομασίες. Χωριστὰ ποὺ βρίσκει καὶ τὸ ἐπιστημονικὸ ὄνομα γνωστῶν καὶ ἀγνώστων φυτῶν. Καὶ φέρνει μπροστά του τὰ γνωστά, τὰ τόσο καλοθύμητα, καὶ φαντάζεται τἀγνωστα, καὶ συχνὰ ἀπορεῖ κι' ἀναρωτιέται: «τὸ ξέρω αὐτὸ ἢ δὲν τὸ ξέρω;» Ἐξελέγχει ἔπσι τὶς βοτανικές του γνώσεις, ἀποκτᾶ νέες κι' ἐπιθυμεῖ νἀποκτήσῃ κι' ἄλλες. Ἀκόμα ἴσως καὶ νὰ γίνῃ φυτολόγος σὰν τὸν Χελδράϊχ, τὸ Μηλιαράκη καὶ τὸν κ. Μαλακατέ. Πόσοι, ἀλήθεια, δὲν θὰ αἰσταν θηκαν κλίση σ' αὐτὴ τὴν ἐπιστήμη διαβάζοντες ἕν' ἁπλό, ξερὸ κατάλογο φυτῶν μὲ τὰ λατινικά, ἀρχαῖα ἑλληνικὰ καὶ τὰ κοινά τους ὀνόματα!

Θέλετε τώρα νὰ μάθετε πῶς λέγεται ἐπιστημονικὰ ἡ κοινὴ παπαρούνα; Μήκων ἡ ροιάς, πκιδιά μου! Ὑπάρχει ὅμως καὶ μία ἀπουλος, μία σικελική καὶ μία διεσπαρμένη. Ἀμ' ἡ κοινὴ ἀνεμώνα πῶς λέγεται; Ἀνεμώνη ἡ δαφνοστεφανωτή. Τί νὰ εἶναι ὅμως τὸ μελανθὲς δὲ πήκοον, ἡ ἀαρινὴ ἀραβίς, τὸ ἑλληνικὸν ἐρώσιμον ἢ τὸ ἀκανθῶδες λεπίδιον;... Τίποτα! Τὰ κοινὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν «δικοτυληδόνων» δὲν ἀναφέρονται, ἴσως καὶ δὲν ὑπάρχουν. Ἀναφέρονται ὅμως ἄλλων πολλῶν. Ἀκοῦστε: Χοιμελιά (ἕνα εἶδος ρεζιδᾶς, ἡ λευκή), στρουθοῦλας (σελινὴ ἢ φλεβώδης), ἀγούδουρας (ὑπερικὸν τὸ οὖλον), ἀπάλιουρος (ῥάμνος ἡ ἑλληνική) καὶ κἀνέξης. ("Ε, σᾶς κάνει κανέν' ἀπ' αὐτὰ γιά... ψευδώνυμο;)

Ἰδοὺ καὶ μερικὲς ἄλλες λαϊκὲς ὀνομασίες αὐτοφυῶν φυτῶν, ὅπως λέγονται στὴ Σέριφο: ἀχινοπόδι, ἀσπάλαθρο, ἀλωνίδα, βάγια, σταφυλίνος, μοσχάγκαθο, μελόχορτο, ἀκόνυζος, καλομυθιά, μαντυλίκα, ἀνάλατος, ἀλιβάρβαρο, ἀλίφονας, χοιροβοσκός...

Καὶ μέσα στὸ πλῆθος αὐτὸ τῶν ἀγνώστων ὀνομάτων, ποὺ σημαίνουν ποιὸς ξέρει πόσο γνωστὰ τοῦ φυτά, κάπου - κάπου ἀπαντᾶ κανεὶς καὶ κανένα ποὺ τὸ ξέρει καὶ σὰν ὄνομα καὶ σὰν πρᾶγμα: τὸ τριφύλλι, τὸ χαμομήλι, τὸ χρυσάνθεμο, τὴ σαλάτα, τὸ σχίνο...

Σᾶς ἐζάλισα; Σταματῶ ὡς ἐδῶ. Καὶ ξαναγυρίζω, μὲ τὴ φαντασία, στὸ περιβόλι ποὺ πέρασα τὰ παιδικά μου χρόνια. Νά, ἐκεῖ χάμω, τοῦ παπᾶ τ' αὐτί μὲ τὰ παράξενα φύλλα του. Νάξερα, φυτρώνει καὶ στὴ Σέριφο; Καὶ πῶς νὰ ὀνομάζεται ἐπιστημονικά. Καὶ πῶς νὰ τὸ λέει κει - πέρα ὁ λαός;.. Δὲν τὸ βρῆκα στὴ «Χλωρίδα» τοῦ κ. Μαλακατέ. Κρίμα!...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα ὑπὸ Vrignault καὶ Valdor

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τέλος, μέσα-σὰ γενικὴ σύγχυση καὶ θλίψη, ξεκίνησαν γιὰ νὰ γυρίσουν.

Πόσο ἀ:ἐλεωτος τῆς φάνηκε ὁ δρόμος τώρα, ποὺ τῆς πλάκωνε τὴν καρδιὰ ἡ ἀγωνία κι' ἡ πεποίθηση ὅτι θἄφθανε πολὺ ἀργά!

Ἂν οἱ ἐχθροί της σχεδίαζαν κάτι κακὸ γιὰ τὸ παιδί της, σίγουρα θὰ τὄκαναν εὐθὺς μόλις ἔφυγε, γιατὶ βέβαια θὰ ὑπόπτευαν ὅτι μποροῦσε νὰ γυρίσει.

Ἡ καϋμένη ἡ λαίδη πήγαινε νὰ τρελαθεῖ!

Δὲν ἦταν βέβαια ἀδύνατο νὰ εἶχε γλυτώσει τὸ παιδί, ἀφοῦ τὸ φύλαγαν τόσοι ἄνθρωποι πιστοὶ κι' ἀφοσιωμένοι. Ἀλλὰ οἱ ἐχθροὶ ποὺ εἶχαν σκαρώσει τέτοιο σατανικὸ σχέδιο γιὰ ν' ἀπομακρύνουν τὴ μητέρα, θ' ἄφησαν ἄραγε νὰ τοὺς γλυτώσει τὸ παιδί;

Τόση ἦταν ἡ ἀγησυχία της, ὥστε δὲ σκέφθηκε κἀν πόσο ἔπρεπε νὰ χαρεῖ γιατὶ δὲν ἦταν ἀληθινὴ ἡ εἴδηση γιὰ τὸ δυστύχημα τοῦ λόρδου. Ἕνα μόνο συλλογιζόταν τώρα μὲ τρόμο:

«Τί θὰ πεῖ, ὅταν ἔρθει ἀπὸ τὴν ξενητιὰ καὶ δὲ βρεῖ τὸ παιδί του;»

Τὸ ταξίδι ἐξακολούθησε χωρὶς διακοπή. Σταματοῦσαν κάθε τόσο γιὰ ν' ἀλλάξουν ἄλογα καὶ ξεκινοῦσαν πάλι ὁλοταχῶς. Κι' ὅταν ἔφθασαν στὰ πρῶτα σπίτια τοῦ χωριοῦ, ἡ λαίδη θαρροῦσε πὼς ταξίδευε μῆνες ὁλόκληρους...

Ἂν καὶ κόντευε νὰ βραδιάσει, τὸ χωριὸ ἦταν ἔρημο καὶ σὰν ἀκατοίκητο. Οὔτε οἱ γριὲς στὰ κατώφλια, οὔτε τὰ παιδιὰ μὲ τὰ παιγνίδια τους στὸ δρόμο. Περίεργο! Αὐτὴ τὴν ὥρα πάντα τὸ χωριὸ εἶχε κίνηση καὶ ζωή.

Μετὰ τὸ χωριό, τ' ἀμάξι πέρασε μιὰ δενδροσυστάδα, καὶ σὲ μιὰ καμπὴ τοῦ δρόμου φάνηκε ὁ πύργος.

Ἐκεῖ ἀκριβῶς, ὁ ἁμαξᾶς σταμάτησε ξαφνικὰ τ' ἄλογά του κι' ἄφισε μιὰ κραυγή.

Ἡ λαίδη ἔβγαλε τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ τὸ θέαμα ποὺ εἶδε τὴ γέμισε τρόμο.

Ὅλοι οἱ κάτοικοι ἦταν μαζεμένοι ἐκεῖ καὶ κοίταζαν στὸ ἴδιο μέρος! κι' ἀπ' σ.λουέττες τῶν χωρικῶν ξεχώριζαν μαῦρες στὸν πορπολούμενον οὐρανό.

Ἡ λαίδη τηθόησε ἔξω ἀπὸ τ' ἀμάξι, πέρασε ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς χωρικούς, ποὺ παραμέρισαν βουβοὶ στὸ πέρασμά

της κι' εἶδε μπροστά της τὸν πύργο σκεπασμένο μὲ φλόγες!

Φτερὰ ἔκαμαν τότε τὰ πόδια της. Πέρασε τρέχοντας τὰ κάγκελα τοῦ πάρκου καὶ προχώρησε μέσα, μὲ μιὰ καὶ μόνη ἰδέα στὸ νοῦ της: νὰ σώσει τὴν κόρη της μὲ κάθε θυσία!

Οἱ ὑπηρέτες κι' οἱ φρουροὶ εἶχαν σχηματίσει ἁλυσίδα καὶ πολεμοῦσαν νὰ σβύσουν τὴ φωτιά. Αὐτὸ ὅμως ἦταν πολὺ δύσκολο, γιατὶ ὁλόκληρη ἡ μιὰ πλευρὰ τοῦ πύργου καιγόταν, καὶ μάλιστα ἀκριβῶς αὐτή, ὅπου ἦταν τὰ δωμάτια τῆς λαίδης Ἔρλιγκτον. Τὰ τζάμια εἶχαν σπάσει κι' ἀπὸ μέσα πρόβαλλαν μεγάλες φλόγες, ποὺ ἔγλυφαν τοὺς ἐξωτερικοὺς τοίχους.

—Ἡ κόρη μου! Ποῦ εἶναι ἡ κόρη μου; φώναζε ἡ δυστυχισμένη μητέρα.

Οἱ ἄνθρωποι κοιτάχτηκαν χωρὶς νὰ μιλήσουν. Τέλος κάποιος βρῆκε τὸ θάρρος ν' ἀπαντήσει:

— Δὲν ξέρουμε, μυλαίδη.

— Δὲν ξέρετε; Ἐγὼ ὅμως θὰ τὸ μάθω!

Κι' ἑτοιμάστηκε νὰ περάσει τὸ φραγμὸ καὶ νὰ προχωρήσει πρὸς τὸν πύργο. Αὐτὸ ὅμως ἦταν σωστὴ τρέλλα. Λίγο πιὸ κοντὰ ἡ θερμοκρασία ἦταν ἀνυπόφορη. Ἂν τὴν ἄφιναν νὰ περάσει, ἦταν σὰ νὰ πρόσθεταν ἕνα θῦμα ἀκόμη στὴν καταστροφή.

Ἡ καϋμένη ἡ λαίδη σωριάστηκε σ' ἕναν μπάγκο χωρὶς δυνάμεις καὶ χωρὶς ἐλπίδα πιά. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη εἶδε τὸν ἀδδᾶ Ἐρδέ, ποὺ ἐρχόταν ὅσο βιαστικὰ μποροῦσε μὲ τὰ γεροντικά του πόδια, γιὰ νὰ τὴν παρηγορήσει.

Τῆς ἔπιασε τὰ δυό της χέρια καὶ τὰ βλέμματά του γύρισαν πρὸς τὸν οὐρανό, παρακαλώντας τὸ Θεὸ νὰ δώσει κουράγιο στὴ μητέρα, ποὺ ἔκλαιγε τὸ παιδί της.

Ἡ λαίδη, μπροστὰ στὴν εἰλικρινῆ στοργὴ τοῦ γέρου φίλου της, ἄφισε τὴν ψυχή της νὰ ξεσπάσει σὲ λυγμούς.

Ὁ παπᾶς πάλι τὴν ἄφισε νὰ κλαίει, γιατὶ ἤξερε ὅτι στὶς μεγάλες πίκρες, τὰ δάκρυα εἶναι ἕνα γλυκὸ ξαλάφρωμα. Ὅταν ἡσύχασε λιγάκι, τῆς εἶπε:

— Θάρρος, κόρη μου· σκεφθῆτε τὸν ἄντρα σας.

Ἡ λαίδη Ἔρλιγκτον σήκωσε τὸ κεφάλι της.

— Πῆτε μου τὴν ἀλήθεια, εἶπε, ἡ Νταΐζη μου πέθανε;

Ὁ παπᾶς κούνησε τὸ κεφάλι.

— Κανεὶς δὲν ξέρει! ἀπάντησε.

Σὲ παρόμοιες περιστάσεις, θέλει κανεὶς νὰ στηρίζεται καὶ στὴν πιὸ ἀμυδρὴ ἐλπίδα. Ἡ λαίδη Ἔρλιγκτον ἤξερε ὅτι ὁ παπᾶς δὲν μιλοῦσε ποτὲ του ἐπιπόλαια καὶ πολέμησε νὰ μάθει ἀπ' αὐτὸν τὴν ἀλήθεια. Γλύτωσε τὸ παιδί ἀπ' αὐτὸ τὸ φοβερὸ καμίνι; Καὶ ποῦ νὰ πῆγε; Πῶς δὲν ἄκουσαν τὶς φωνές του;

—Ἴσως δὲν πρέπει νὰ σᾶς δώσω τὴν παραμικρὴ ἐλπίδα, εἶπε ὁ ἀδδᾶς· τὸ βέβαιο ὅμως εἶνε ὅτι αὐτὴ ἡ πυρκαγιὰ ἔχει κάποιο μυστήριο. Γιὰ πῆτε μου, πῶς ἐσεῖς γυρίσατε τόσο γρήγορα; Σᾶς εἰδοποίησαν στὸ δρόμο;

Τότε ἡ λαίδη Ἔρλιγκτον διηγήθηκε στὸν πονετικὸ ἱερωμένο ὅλα ὅσα τῆς ἔτυχαν χθές. Τὸ ταξίδι της στὸ Λονδίνο, τὴν ἐξαφάνιση τοῦ ναύτη, τὸ σπίτι ποὺ δὲ μπόρεσαν νὰ βροῦν καὶ τὶς ὑποψίες ποὺ τῆς γεννήθηκαν.

—Ὅλ' αὐτὰ δὲν τὰ βρίσκω ἀκατανόητα, εἶπε ὁ παπᾶς. Τὰ συνδυάζω μάλιστα μὲ ὅσα ἔγιναν ἐδῶ καὶ τὰ ἐξηγῶ κάπως καθαρά. Ἀφοῦ φύγατε, ἡ Μπέττη ἔβαλε τὴ μικρὴ νὰ φάει κι' ὕστερα νὰ κοιμηθεῖ κι' ἔμεινε κοντά της μὲ τὸ ράψιμό της, ὡς ποὺ νὰ τὴν πάρει ὁ ὕπνος. Θὰ ἦταν τότε ἡ ὥρα ὀχτὼ κ.· ἀκόμα δὲν εἶχε ὁλότελα σκοτεινιάσει. Τὴ στιγμὴ αὐτή, ἤρθε ἡ πλύστρα καὶ φώναξε τὴ Μπέττη νὰ κατεβεῖ κάτω, νὰ ἰδεῖ κάτι σαλτιμπάγκους, ποὺ εἶχαν σταματήσει μπροστὰ στὴν ξώπορτα. Μὰ ἡ Μπέττη ἀρνήθηκε, γιὰ νὰ μὴν ἀφίσει μοναχὴ τὴ Νταΐζη. Ἡ πλύστρα ὅμως ἔδειξε τέτοια ἐπιμονή, ὥστε στὰ τελευταῖα ἡ Μπέττη ὑπαχώρησε στὸν πειρασμὸ καὶ τὴν ἀκολούθησε, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ γυρίσει ἀμέσως ἀπάνω.

— Τί ἀπερισκεψία! φώναξε ἡ λαίδη. Κι' αὐτὴ μοῦ εἶχε ὁρκισθεῖ πὼς δὲ θ' ἄφινε ποτὲ τὴ Νταΐζη μοναχή της.

— Μὴ τὴν καταδικάζετε! Δὲν φαντάστηκε πὼς θὰ γινόταν ἀμέσως ἡ καταστροφή. Κι' ἄλλωστε ἴσως πληρώσει μὲ τὴ ζωή της αὐτὴ τὴν ἀπερισκεψία της, γιατὶ θέλησε νὰ μπεῖ στὸν πύργο καὶ ν' ἀψηφίσει τὶς φλόγες καὶ κάπνε ἀρκετὰ ἄσχημα. Ἡ κατάστασή της εἶναι πολὺ σοβαρή.

—Ὅστε τὴν ὥρα ποὺ ἔλειπε, ἔπιασε ἡ φωτιά;

— Δὲν εἶχε περάσει ἕνα τέταρτο, ὅταν γύρισε γιὰ ν' ἀνεβεῖ πάλι ἀπάνω κι' εἶδε μιὰ μεγάλη λάμψη στὸ παράθυρό σας, ἐνῶ αὐτὴ δὲν εἶχε ἀνάψει μέσα κανένα φῶς. Ἄφισε μιὰ φωνὴ κι' ἔτρεξε. Μὰ ὡς ποὺ νὰ περάσει τὸ πάρκο, νὰ ἀνεβεῖ τὶς σκάλες καὶ νὰ φτάσει ἀπάνω, ἡ φωτιὰ εἶχε ἁπλώσει καὶ δὲ μπορεῖ νὰ κανεὶς νὰ ζυγώσει, ὄχι μόνο στὸ δωμάτιο, ἀλλὰ οὔτε καὶ σ' ὅλο τὸ ἀπάνω πάτωμα. Τὴν τράβηξαν μὲ τὸ στανιὸ οἱ ὑπηρέτες, μισοπνιγμένη ἀπὸ τὸν καπνὸ καὶ γεμάτη ἐγκαύματα σοβαρά.

— Μὰ τόσο γρήγορα ἔγιναν ὅλα;

— Αὐτὸ ἀκριβῶς μὲ βάζει σὲ σκέψεις. Σὲ λιγώτερο ἀπὸ μιὰ ὥρα κάηκε ὅλο τὸ δωμάτιο κι' ἡ σκάλα. Ἀλλὰ πῶς; τὸ δωμάτιο ἔχει βαριὰ ἔπιπλα, ποὺ δὲν πιάνουν εὔκολα φωτιά. Θἄπρεπε νὰ αἰγοκαίει ἡ φωτιὰ ὅλη τὴν ἡμέρα, γιὰ νὰ φάει ὅλη τὴ χοντρὴ πόρτα καὶ νὰ βγοῦν ὕστερα οἱ φλόγες ἔξω, νὰ κάψουν καὶ τὴ σκάλα. Ἄλλωστε ἡ Μπέττη δὲν εἶχε ἀφίσει οὔτε λάμπα ἀναφτή, οὔτε τίποτε ἄλλο. Εἶναι περίεργο.

—Ὅστε τί πρέπει νὰ ὑποθέσει κανεὶς; ρώτησε ἡ λαίδη, ποὺ παρακολουθοῦσε μὲ ἀγωνία τοὺς συλλογισμοὺς τοῦ παπᾶ.

—Ὅ,τι ὑποθέσατε κἀμένη σας, ἀπάντησε ὁ γέρος· ἡ ἀσθένεια τοῦ λόρδου Ἔρλιγκτον, οἱ σαλτιμπάγκοι κι' ἡ φωτιὰ εἶνε τρία γεγονότα συνδυασμένα, ποὺ εἶχαν ἕνα καὶ μόνο σκοπό: νὰ ἐξαφανίσουν τὴ Νταΐζη.

—Ἄ, ὁ σὲρ Ρόναλδ! εἶπε ἡ λαίδη χλωμιάζοντας. Ναί, αὐτὸς εἶναι! Μόνο αὐτὸς θὰ ἦταν ἱκανὸς νὰ στήσει τέτοια παγίδα! Κ' ἂν ἔπεσε στὰ χέρια του ἡ Νταΐζη μου, εἶνε χαμένη.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΖΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

—"Ἂν ἔπεσε στὰ χέρια του, ἡ Νταΐζη μου, εἶναι χαμένη!..

(Σελ. 57, στ. γ'.)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΚΑΠΟΙΟΙ ΗΧΟΙ

Στοῦ παλιοῦ βιολιοῦ τὸ καϊμάλο σὰν περνάει τὸ δοξάρι, μοιάζει σὰν ἁβρὸ φρεσκόγιομα γλάρου πάνω στὰ νερά . . .

Κι' ἤχοι μαγεμένοι ἔρχονται φτιάνουν λὲς ἀπ' τὸ φεγγάρι, ποὺ τοὺς φέρνει ἀργὰ στὸν τόπο κάποια ἀόρατη Χαρά . . . [μας

Τῶν φτερῶν τ' ἀργοσαλέματα, τοῦ βιολιοῦ τὸ οὐράνιο κλάμμα, εἶν' ἡ μουσικὴ ἡ πανόμορφη στὴ βαρειά μας σκοτεινιά,

ποὺ θαρρεῖς ροδοστεφάνωτη μᾶς τὴ φέρνει ἡ Τύχη, ὅμα θὰ πρόβαλ' ἡ ἀκριβοδώρητη στὴ φτωχή μας τὴ γωνιά! . .

Διλάντα

ΘΕΟΔΩΡΑ

— Ποιά εἶν' αὐτὴ ἡ μικρούλα; Ἔτσι μοῦρθε νὰ ρωτήσω ὅταν τὴν εἶδα γιὰ πρώτη φορά. Κι' ἂς μὴν ἔβλεπα κανένα μπροστά γιὰ νὰ τὸν ρωτήσω. Ἡ μαμμὰ ἦταν μέσα στὴ σάλα. Μὲ ποιούς ἦταν, τόμαθα ὕστερα. Μὲ δυὸ κυρίους ἦταν· καὶ μιὰ κυρία· τοὺς εἶδα ὅταν βγαίνανε. Ὁ ἕνας κρατοῦσε στὰ χέρια μιὰ φωτογραφικὴ μηχανὴ κι' εἶχε περασμένο ἀπ' τὸν ὦμο ἕνα λουρί μὲ μιὰ θήκη. Σ' αὐτὴ τὴ θήκη στήριξε τὴν παλάμη του. Καὶ κάθε τόσο ἔβλεπα τὰ δίχτυλά του ποῦπαιζαν μὲ τὰ ματογυάλια ποὺ εἶχε μέσα. Ἔ, αὐτὸς ἦταν ὁ πατέρας τῆς μικρούλας ποὺ εἶδα κεῖνο τὸ μεσημέρι, καθὼς ἐρχόμουν ἀπὸ κάποια δουλειά. Ἔστεκε στὴν πόρτα, ποὺ ἦταν ἀνοιχτὸ μόνο τὸ ἕνα φύλλο της, καὶ μ' ἐκοίταζε σὰ νάταν αὐτὴ ἡ κυρία στὸ σπίτι, — πράμμα ποὺ δὲν μοῦ ἄρεσε, νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια. Κι' ἀκόμα, ὅταν εἶδε πὼς τὴν κοίταζα μὲ κάποιο ἐρωτηματικὸ στὰ μάτια, ἔκανε νὰ μοῦ-βγάλη τὴ γλωσσίτσα της. Ἀλλὰ δὲν τὸ κανε. Συναισθάνθηκε, φαίνεται, πὼς κάτι τέτοιο δὲ ἄστεκε . . . Γιατί κοκκίνησε καὶ χαμήλωσε τὰ μάτια, ἐνῶ κιόλα χαμογελοῦσε μὲ κάποια ντροπή.

Μὰ μ' αὐτὰ καὶ μ' αὐτά, δὲ σᾶς εἶπα ποιὰ ἦταν ἡ κυρία κι' ὁ ἄλλος κύριος. Περάζει ; Ὅπως ἐγὼ εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου πὼς ἡ κυρία θάταν ἡ μαμμὰ της κι' ὁ ἄλλος κάποιος θεῖος ἢ γνωστός τους, κι' ἔτι θάρχόνταν ἀπ' τὴν Ἀμερικὴ ἢ τὴν Αὐστραλία —γιὰ νὰ κρατάει ὁ μπαμπᾶς στὰ χέρια του κείνη τὴ μηχανή, — φαντάζομαι πὼς ἔτσι θὰ τὸ μαντέψατε καὶ σεῖς.

***

Συμφώνησαν μὲ τὴ μαμμά, ἄφησαν καπέλο καὶ νοίκιασαν τὸ δωμάτιο. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἤρθαν τὰ πράμματά τους.

Ἡ Θοδώρα δὲ βοηθοῦσε σὲ τίποτα. Μόλις κατέβασαν τὰ ἐπιπλα ἀπ' τὸ κάρρο, γύρεψε τὰ παιχνίδια της. Ἡ μαμμὰ της δὲν τῆς χάλασε τὸ χατήρι. Ἔστρωσε στὶς πλάκες τῆς αὐλῆς ἕνα χαλάκι, - τί συμπαθητικὸ ἐκεῖνο τὸ χαλάκι ! — καὶ τῆς τἀράδιασε ὅλα : τὶς κούκλες της, μιὰ μεγάλη καὶ μιὰ μικρότερη, ποὺ ὅμως ἤξερε νὰ κάνει «ἄου» ὅταν τὴν ζουλοῦσες στὴν κοιλιά, ἐνῷ ἡ μεγάλη μόνο νὰ χάσκει ἤξερε, ἕνα κρέββατάκι ἀλλὰ χωρὶς στρῶμα, — μιὰ κουζινίτσα ποὺ ἦταν τόσο μικρή, ὥστε ἂν ἔβαζες τὸ τηγάνι, ἔπιανε ὅλο τὸν τόπο, κάτι κατσαρολάκια, μπρικάκια, κι' ὅ,τι τελοσπάντων ὑπάρχει καὶ τέλειώνει σὲ -άκι.

Καθὼς περνοῦσα ἀπ' τὴν αὐλὴ γιὰ νὰ βγῶ, στάθηκα μπρός της καὶ τὰ κοίταζα. Κάπου-κάπου, φρίχνα καὶ μιὰ ματιὰ τῆς κυρᾶς τους, αὐτὴ κρυφοκαμάρωνε, κι' ὅμα μὲ τσάκωνε νὰ τὴ βλέπω, διάγκωνε τὸ κάτω χεῖλι της κι' ἔχωνε τὸ πηγοῦνι στὸ καρρεδάκι της. Δὲν εἴχαμε γίνει ἀκόμα φίλοι, βλέπετε.

— Χμ . . . χμ . . .

Ἔκανα γῶ γιὰ ν' ἀνοίξω μαζί της κουβέντα.

— Εἶναι οἱ κόρες σου τοῦτες ;

Κοκκίνησε. Ἤθελε νὰ γελάση καὶ βιάζε τὸν ἑαυτό της νὰ κρατηθῆ. Στὸ τέλος ὅμως δὲν μπόρεσε :

— Μπού - μπού - χίει . . .

— Τί, δὲν εἶναι οἱ κόρες σου; τότε θάνε ἐγγονάκια σου, δίχως ἄλλο . . .

— Χίει . . . Καλέ, ἄκου τον τί λέει ! Χίει . . .

Καὶ θὰ γελοῦσε ἀκόμα, ἂν δὲν ἔμπαινε στὴ μέση ἡ γάτα. Ἡ γάτα κίνησε ἀργὰ - ἀργὰ κι' ἤρθε νὰ μυρίση τὶς κοῦκλες της . . . Ποιὸς ξέρει τὶ ὕποπτα ὑποκείμενα τῆς φίνηκαν τῆς καϋμένης ! Ἡ Θοδώρα ὅμως, ἅμα τὴν εἶδε νὰ τὶς ἐγγίζη μὲ τὸ ὑγρό της μουσούδι, σούφρωσε τὰ φρύδια :

— Ψίτ ! Ψίτ ! Κακιά . . . Ψίτ ἀπὸ δῶ, σοῦ λέω ! Ἄ . . .

Ἔτσι ἔγειναν οἱ δυὸ πρώτες γνωριμίες τῆς Θοδώρας στὸ σπίτι μας· μὲ μένα δηλαδὴ καὶ τὴ γάτα μας.

Μακριτάρ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Τί γλήγορα ποὺ περνᾶ ἡ παιδικὴ ἡλικία, καὶ τί ὡραῖες ἀναμνήσεις ἀφίνει πίσω της !

Κάποτε ἄκουσα ἕνα πιτσιρίκο νὰ λέει : «Ποτὲ νὰ μεγαλώσω!..»

Καὶ ὅμως ! . . Πόσες φορὲς κι' αὐτοὶ οἱ μεγάλοι θὰ νοσταλγοῦν νὰ ἦσαν ἀκόμη μικροὶ καὶ νὰ παίζουν κρυφτὸ ἢ κυνηγητὸ ὅπως σὲ περασμένα, ἀλησμόνητα, εὐτυχισμένα καὶ ξένοιαστα χρόνια !..

Πόσες φορὲς κι' ἐγὼ μικρούλης, μόλις 5—6 χροῶν, δὲν ἔπαιξα βόλ ·ις ἢ ζωγραφιές ! . .

Καὶ νά, τώρα μεγάλος, κάθουμαι καὶ σκέπτομαι τὰ μικρά μου χρόνια σὰ νάταν χθὲς ἀκόμη !

Πῶς πέρασε ἔτσι γλήγορα αὐτὸς ὁ καιρός ; Σὰν καπνός, δίχως καλὰ καλὰ νὰ τὸ καταλάβω, ἔφυγαν τόσα χρόνια παιδικῆς ζωῆς, κατὰ τὰ ὁποῖα δὲν εἶχα νὰ κάνω τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ παίζω τὰ παιχνίδια τοῦ γοῦστου μου μὲ συνομηλίκους μου, καὶ τὸ πολὺ-πολὺ ν' ἀκούω κανένα παραμύθι ἀπὸ τὴ δασκάλα μου, στὸ νηπιαγωγεῖο, καὶ νὰ μουντζουρώνω τὰ φύλλα τοῦ τετραδίου μου μὲ ἕνα μολύβι, ἢ νὰ χαλῶ κοντύλια προσπαθώντας νὰ γράψω στὴν πλάκα μου τό: βα, βε, βη, βο.

Καὶ τώρα ἀκόμη παιδὶ εἶμαι βέβαια, δὲ σοῦ λέω· παιδὶ ἀπὸ παιδὶ ὅμως ἔχει διαφορά. Ἄλλες ἰδέες τότε, ἄλλες τώρα· ἄλλα καθήκοντα τότε, ἄλλα σήμερα.

Ἕνας ὄγκος ἀπὸ μιὰ δεκάδα χρόνια χωρίζει τὸ περασμένο παιδί ἀπὸ τὸ σημερινό.

Μ' ὅλα ταῦτα, μιὰ λεπτούλα, χρυσὴ ἀλυσιδίτσα ἑνώνει αἰώνια τὴν περασμένη παιδική μου ζωὴ μὲ τὴν τωρινή: ἡ ΑΝΑΜΝΗΣΗ!

Ἄμλετ

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἀπάνω στὶς βουνοκορφὲς τὸ σύννεφο ξαπλώνουν, μιὰ κατάχνιὰ τὶς σκέπασε. Πιὸ κάτω μιὰ μαυρίλα εἶν' ἁπλωμένη στὰ βουνὰ κι' εἶν' ὅλα πεγδιασμένα. Μικρὰ τὰ χωριατόσπιτα στὴν κάθε μιὰ πλαγιὰ τῶν ἀσπριζουν σὰν νεράϊδες σ' ἀνειρεμένη νύχτα. Τὰ δέντρα γύρω τρίγυρα χωρίζουν τὸ καθένα καὶ ξεχωρίζει τὸ ψηλὸ ψηλὸ καμπανοστάσι τῆς ἐκκλησιᾶς κάθε χωριοῦ, ποὺ τεχνιτὸ στολίδι στὴν ὁμορφιὰ τῆς ἀφτιαχτης τῆς φύσης εἶναι μόνο. Καρπὸς τῆς βαρυχειμωνιᾶς, ἡ κάθε καμινάδα βγάζει καπνό, τὸ δῶμα τοῦ τὸ φρεσκομπιλιασμένο κάθε σπιτιοῦ χωριάτικου σκεπάζει κι' ἕνα τζάκι, ποὺ γύρωθέ του κάθονται γκονάκια καὶ οἱ γονοί τους κι' ἀκοῦνε γύρω στὴ φωτιὰ τὸμορφο παραμύθι νὰ λέη γοητευτικὰ μὲ τὸ γλυκὸ της στόμα γρηούλα πειὰ καὶ γνέθοντας, ἡ ἀσπρόμαλλη γιαγιά των.

Φώτος Λάμψης

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΥΤΥΧΙΑ

Καθισμένη κοντὰ στὸ τραπέζι, μὲ τὸ κέντημα στὸ χέρι, πλάι στὸ μαγκάλι, προσπαθῶ νὰ κεντήσω. Ἀπὸ τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο ἀκούγεται, ἀπὸ τάντικρινὸ σπίτι, τὸ γραμόφωνο ποὺ ἀρχίζει νὰ παίζη. Ἕνα τρεμούλιασμα νιώθω νὰ περνᾶ ὅλο μου τὸ σῶμα.

Εἶναι τάχα ἀπὸ τὴ θύμιση τῶν περασμένων ὁμορφων στιγμῶν ; εἶναι τὸ τραγούδι ποὺ τόσες φορὲς τὸ εἶχα ἀκούσει νὰ τὸ παίζης ἐσύ, ἀδελφούλη μου, στὸ μαντολίνο σὰν ἤσουν ἐδῶ ;

Δὲν ξέρω. Εἶναι τόσο ὁμορφη ἀπόψε, τόσο μαγευτικὴ ἡ βραδιά. Τὸ φεγγάρι ὁλόγιομο σκορπᾶ τ' ἀσημένιο φῶς του κάνοντας νὰ φαίνωνται φαντασμαγορικὰ ὅλα γύρω· εἶναι τέτοια σιγαλιά, κι' νένας ἦχος δὲν ἀκούγεται μόνο τὸ βιολὶ ποὺ συνοδεύει τὸ τρ γοῦδι.

Ἀφήνω τὸ κέντημα νὰ πέσ ἀπ' τὰ χέρια μου· δάκρυα γεμ ζουν τὰ μάτια μου, σκέπτομα πῶς σὲ λίγο ἔφτασαν τὰ Χριστο γεννα. Οἱ γιορτὲς τῆς χαρᾶς πα εἶναι γιὰ κάθε οἰκογένεια. Θ μᾶσει πέρσυ, ἀδελφούλη μου, σ ἤσουν ἐδῶ, τί ὡραία, πόση χα γιόμιζες τὸ σπίτι ὅλο, εὐθυμ γλέντια, τραγούδια ;.. Τώρα κ θυμαι μόνη μου, ἐνῶ οἱ ἄλλ κοιμοῦνται, καὶ συλλογιέμαι τ περασμένα, κι' ἡ πιὸ μικρὴ λεπτ μέρεια ζωνταγεύει τώρα μπροστ μου κάνοντας με νὰ νιώθω μ γλυκειὰ νοσταλγία γιὰ τὰ περα σμένα· κι' ἐγὼ τὸ γραμμόφων ἀλλάζει τραγούδι, μιὰ ἐλπίδα γε γιέται μέσ' στὴν ψυχή μου, μ μεγάλη ἐλπίδα, πὼς πάλι σὰν τ ρίσης θὰ ζήσουμε τὴν εὐτυχισμ νη ζωὴ ποὺ τόσο λίγο τὴ λογ ριάζαμε τότε.

Πόσο δίκιο ἔχουν μερικοί.

Τώρα βλέπω πὼς ἡ μόνη ἀλη θινὴ εὐτυχία βρίσκεται στὴν ἀ γαπη.

Χαρούμενη

ΠΡΩΙ

Ἤταν καλοκαιρι ξημερώματα. Εἶχα μιὰ φοβερὴ ἀϋπνία. Γλύ στρησα σιγὰ - σιγὰ ἔξω ἀπὸ τ ἐξωκκλησιάκι ποὺ εἶναι κα σμένο στὴν ἄμμο, καὶ κάθη σα στὰ βράχια τοῦ γκρεμισμ νου φάρου. Χαιρόμουν βλέπο τας ἄλλες βαρκοῦλες νὰ γυ ρίζουν ἀπὸ τὸ ψάρεμμα μὲ τοὺ ψαράδες καὶ ἄλλες ἀραγμένες ἀνέ μοια - ἀνέμοια στὸ λιμανάκι. Τ κύματα σιγοφιλοῦσαν κάτω ἀπ τὰ πόδια μου τοὺς βράχους, κα τὸ πρωϊνὸ θαλασσινὸ ἀεράκι ἐ σιγοσφύριζε ἀνάμεσα στὰ βράχια Πέρα μακρυὰ στὸ βαθος τοῦ ὁ ρίζοντα, διέκρινα ξάφνου ἕνα μαῦρο σημάδι ποὺ ὅσο πήγαιν καὶ μεγάλωνε. Ἦταν ἕνα καρ βάκι κι' ἐρχόταν ἴσια στὸ λιμ νάκι.

Τὰ μάτια μου βούρκωσαν ἀπ μιὰ ἀνάμνησι ποὺ δὲ θὰ σβύσ εὔκολα ἀπὸ τὴν ψυχή μου : Τὴν ἀνάμνηση αὐτοῦ ποὺ γιὰ μᾶς πνίγηκε στὴ θάλασσα ἕνα βαρ χειμῶνα...

Λοιπὸν πῶς νὰ μὴ μεταβληθῆ ἡ χαρούμενη ψυχὴ σὲ λυπημένη καὶ πῶς νὰ μὴν καταρασθῆ τ θάλασσα, αὐτὸν τὸ κακοῦργο ποὺ πνίγει ἀθῶους ; Ξαπλώθηκα στ βράχο κι' ἔκλαψα πικρά . .

Περιπλοκάς

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

Ντίν - ντάν - ντάν . . .

Καὶ μέσ' στοῦ σούρουπου τ σιγαλιὰ ἀκούεται ἡ καμπάνα. Ὁ λόκληρη ἡ φύσις, στὸ κάλεσμα αὐ τὸ τῆς ἐκκλησιᾶς. λὲς καὶ θέλε νὰ δείξη τὴν ἀγάπη της πρὸ τὸν Πλάστην.

Ὁ οὐρανὸς μοιάζει μὲ κρύ-πάλλο γαλανὸ ἀχνό, ποὺ τὰ θαμ-πώνει τὸ σιαχτὶ πέπλο τῆς νύ-κτας ποὺ σιγυ, ἀργά. ἀγκαλιάζει τὴ γῆ. Στὴν ἀνατολὴ τὸ πρῶτο διαμάντι ἀπ' τὰ διάδημα τοῦ Οὐρανίου Θόλου, ὁ Ἀποσπερίτης, προσπαθεῖ μὲ τὶς χλωμες, τρε-μουλιάρικες ἀχτίδες του ν' ἀσπρί-σῃ τὸν γύρω του οὐρανό. Τὴ Δύση, οἱ στερνὲς ἀχτίδες τοῦ Βα-σιλιᾶ τῶν Ἄστρων χρωματίζουν μὲ χίλιες δυὸ ἀποχρώσεις, τόσο ἁρμονικές, τόσο γλυκές! Τὰ πέρα του εἶχαν μπλάβα, γεμὰ οἱ κ ν· φουντωτὲς ἐλιές, μοιάζουν μὲ σκιές . . . Τίποτα δὲν ἀκούγεται. Τὶ ἡσυχία ! τὶ μελαγχολία ! Εἶ-ναι ἡ ὥρα ποὺ ἡ καρδιά σου ξε-γελᾶεται ἀπ' τὰ συναισθήματά της καὶ σύμφωνα μὲ τὴν καμπάνα τοῦ Μοναστηριοῦ προσεύχεται, ὅπως λέει ἡ φύση αὐτὴ τὴ στιγμή. Ἕνα γλυκό, μελαγχολικὸ τσίου-τσίου, ἕνα παρατετραμένο μπέ-ε-έ, ἕνα μούγκρισμα ἀγελάδας, ὁ σταυ-ρὸς μιᾶς βυσκοπούλας, ἡ φλο-γερὰ τοῦ τσομπάνη, ἡ ὅλη σιγα-λιά, ἡ γαλήνη ὁμορφιὰ τῆς φύ-σης, ἑνώνονται σὲ μιὰ ἀγνὴ εὐ-χαρίστηση ποὺ ἀνεβαίνει στὸν Δημιουργό .

Ντίν - ντάν . . . ν . . . ντάν . . ν . . . ντάν . . . ν . . . Καὶ μέσ' στοῦ σούρουπου τὴ σιγαλιὰ ἀκούεται ἡ καμπάνα . . .

Σπύρος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ γάτα κάθεται ἀπάνω στὸ πιάνο κι' ὁ Νίκος ποὺ θέλει νὰ παίξη, τὴ διώχνει βάνταια :

— Ψίτ ! . . ψίτ ! . .

— Μὲ πιὸ καλὸ τρόπο, παιδί μου ! τὸν συμβουλεύει ἡ μαμμά του.

Κι' ὁ Νίκος :

— Κυρία γάτα, σᾶς παρακαλῶ, πράστε κάτω !

Πλάνο Δοξάρι

***

Ὁ δάσκαλος ρωτᾶ ἕνα μαθητή:

— Ἔχεις πέντε μῆλα, ὁ Κώστας σοῦ δίνει ἄλλα δύο· πόσα θὰ ἔ χῃς ;

— Πέντε.

— Μὰ σοῦ δίνουν, εἶπα, ἄλλα δύο.

— Μὰ ἔχω μαλώσει μὲ τὸν Κώστα καὶ δὲν θὰ μοῦ ἔδινε.

Κόρη τῆς Ἴδης

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

ΑΠΟ 1ης Δεκεμβρίου ἡ Διάπλασις εἰσῆλθε εἰς τὸ 50ὸν ἔτος της.

Ὅσοι ἐκράτησαν τὰ σταλέντα πέντε πρῶτα φύλλα τοῦ Δεκεμβρίου, θεωροῦνται συνδρομηταὶ καὶ παρακαλοῦνται νὰ ἀνανεώσουν τὸ ταχύτερον τὴν λήξασαν συν δρομήν των.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Ὅσοι θέλουν νὰ διατηρήσουν τὸ ψευδώνυμον ποὺ εἶχαν στὸ 1927, πρέπει νὰ τὸ ἀνανεώσουν τὸ ταχύτερον διὰ τὸ 1928, διότι κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν ψευδωνύμων ὅσα δὲν ἀνανεώθησαν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου τὰ θεωρῶ ἐλεύθερα καὶ τὰ δίδω στὸν πρῶτον ζητοῦντα.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 11 Ἰανουαρίου 1928.

ΤΟ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑ δὲν πηγαίνει καὶ τόσο καλά. Αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα, π. χ., ἐξεσπάθωσαν δέκα, ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε νὰ ξεσπαθώσουν εἴκοσι, τριάντα . . . Αὐτὸ μὲ θλίβει, γιατί βλέπω πὼς δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ πραγματοποιήσω τὰ σχέδιά μου, νὰ ἱκανοποιήσω τὸν γενικὸ πόθο, ποὺ εἶναι τὸ μεγάλωμα αὐτοῦ τοῦ περιοδικοῦ. Ὡστόσο ἐλπίζω ἀκόμα, — εἴμαστε δὰ στὴν ἀρχή, — κι' εὐχαριστῶ μὲ τὴν καρδιά μου τὰ καλά μου παιδιὰ ποὺ ξεσπάθωσαν αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα. Εἶναι οἱ ἑξῆς : *Ἔλλη Λάσκαρη, Ἑλένη Παπαδουρουτσόου, Νικόλ. Μ. Λάμπρου, Γ. Κατσιρέλος, Εὐθαλία Στ. Μπίσκου, Κλαίρη, Χρυσομαλλοῦσα τῶν Σφακιῶν, Κωνσταντία Σ. Παπαδοπούλου, Βάσος Θ. Οἰκονομίδης* καὶ *Ἄλκης*.

Τὸ ἐρχόμενο φυλλάδιο θὰ ἐκδοθῆ δεύτερο καὶ τέλειο καὶ θάχῃ τὴν «36η Κυριακή». Αὐτὴ τὴ φορὰ τὴν ἔγραψε ἡ Κυρὰ-Μάρθα, ἀλλὰ κι' αὐτὴ δὲν μπόρεσε νὰ ποφύγῃ τὸ μοιρολὸ ἐπεισόδιο . . .

Μὲ μεγάλη λύπη ἀναγγέλλω τὸν θάνατο τοῦ παλαιοῦ μου φίλου *Ἀναστασίου Μάλτου*, καθηγητοῦ. Ὁ μακαρίτης, κατήγετο ἀπὸ τὸ Μόρβδο τῆς Μακεδονίας, ἐσπούδασε φιλολογία στὸ Πανεπιστήμιο τῶν Ἀθηνῶν, ἐξακολούθησε τὰς σπουδάς του στὴ Λειψία καὶ στὴ Ζυρίχη καὶ, νεώτατος, ἐγκατεστάθη στὴ Ρωσσία, ὅπου ἐπὶ σαράντα χρόνια ἐδίδαξε στὸ Ἑλλ. Γυμνάσιο τῆς Ὀδησσοῦ. Ἦταν ἀκόμα καὶ διευθυντὴς τῆς Βιβλιοθήκης Μαρασλῆ καὶ γενικὸς ἀντιπρόσωπος τῆς «Διαπλάσεως» σ' ὅλη τὴ Ρωσσία. Μετὰ τὴν ἐκεῖ ἐπανάσταση, ἀφοῦ ἔχασε ὅλη του τὴν περιουσία, ἦλθε στὰς Ἀθήνας, ὅπου ἐδίδαξε ἀκόμα ἑπτὰ χρόνια καὶ πέθανε αὐτυχὴς στοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του. Ἂς εἶναι αἰώνια ἡ μνήμη τοῦ καλοῦ καὶ σοφοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἐ. θερμοῦ φίλου μου, ποὺ τόσα τοῦ χρωστῶ.

Καὶ, *Μικρὲ Ἀθηναῖε*, ἡ «Νέα Ἑστία» τοῦ κ. Ξενόπουλου (ἐκδότης Κολλάρος) εἰσῆλθε στὸ Β' ἔτος της, ἀφοῦ συμπλήρωσε τοὺς δυὸ τόμους τοῦ 1927, — δυὸ μεγάλους, θαυμασίους τόμους, ποὺ κοστίζουν ἄδετοι 140 δρ. (καὶ οἱ δυὸ) καὶ 190 δρ. κομψότατα χρυσοδεμένοι. Ὁ Β' περιλαμβάνει καὶ τὸ ἔκτακτο, τὸ μοναδικὸ γιὰ τὴν Ἑλλάδα Χριστουγεννιάτικο τεῦχος μὲ τὶς 8 ἀλοσέλιδες χρωματιστὲς εἰκόνες (καὶ μιὰ μεγάλη προσωπογραφία τοῦ Σολωμοῦ). Τὸ τεῦχος αὐτὸ πουλιέται καὶ χωριστὰ δρ. 44.

Κι' ἐγὼ χαίρω, *Ἄρτεμις*, ποὺ ἐφθασε ἡ στιγμὴ νὰ μοῦ γράψῃς πιὰ ἐλεύθερη. Ὤ, ναί, τὰ παιδιὰ ποὺ δὲν εἶναι Διαπλασόπουλα καὶ διαβάζουν ἄλλα, ἀκατάλληλα περιοδικά, δὲν μπορεῖ κανεὶς παρὰ νὰ τὰ λυπᾶται. Ἀλλὰ καὶ νὰ τοὺς ἀνοίγῃ τὰ μάτια ὅταν μπορῇ . . . Τὸ ἔργο, ὅταν θὰ γίνῃ, θὰ τὸ στέλνω καὶ στὰ παιδιὰ τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, (σ' ὁποια, ἐγνωσμένα, θὰ τὸ παραγγέλνουν). Δὲν θάναι μόνο γιὰ τὰ Διαπλασόπουλα τῶν Ἀθηνῶν.

Νὰ κι' ἡ καλή μου *Αἰγυπτ.α* ποὺ εἶναι τώρα φοιτήτρια. Καὶ τὴν ἔχω συνδρομήρια ἀπὸ κορι-τσάκι τοῦ Δημοτικοῦ. Πῶς περνοῦν τὰ χρόνια ! Καὶ τί ὡραῖα ποὺ μοῦ γράφει ἀπάνω σ' αὐτό !

Ἡρωΐς τοῦ 21, διαβάζω τὸ γράμμα ποὺ μοῦ ἔγραψες τῆς Ἁγίας Λίκα ἐρίγης καὶ βλέπω πόσο σὲ χαροποιοῦν τὰ Νέα τοῦ 1928. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὰ βρῆκες ὅπως σ' ἔκαμε νὰ τὰ περιμένῃς ἡ ἀναγγελία καὶ τώρα ἐντυφῆς στὸ διάβασμα τῶν «Δ.ετῶν Διακοπῶν», «Στὴ σκιὰ τοῦ Πύργου» κ'λ. Ὡ, στόσο περιμένω τὶς ἐντυπώσεις σου.

Ἡ *Μήδεια* μοῦ γράφει : «Δὲν εἶμαι συνδρομήτριά σου παρὰ μόνον ἕνα χρόνο. Ἀλλὰ στὸ μικρὸ αὐτὸ διάστημα μοῦ ἔμαθες τόσα πράγματα, μοῦ χάρισες τόσες εὐχαριστες στιγμές, ποὺ μ' ἔκανες νὰ σάγαπήσω σὰ νὰ σὲ γνώριζα χρόνια, μαζί καὶ νὰ σ' εὐγνωμονῶ. Κανένα ἄλλο περιοδικὸ δὲν μ' εὐχαριστεῖ ὅσο ἐσὺ καὶ κάποτε πού, ἀφοῦ σὲ διάβασα, πῆρα ἐν' ἀπ' αὐτὰ νὰ διαβάσω, μοῦ ἔκανε τόση ἀγδία, ποὺ τὸ πέταξα κι' ἀπὸ τότε δὲν τὸ ξενόνοιξα. Γι' αὐτὸ νομίζω πὼς δὲν θὰ εἶναι ποτὲ δυνατὸ νὰ σἀφήσω . . .» Κι' ἐξακολουθεῖ τὰ ὡραῖα λόγια ἡ *Μήδεια*. Μὰ τὰ ἐπισφραγίζει καὶ μὲ ἔργα. Ξεσπαθώνει, ξεσπαθώνει . . .

Χάρηκα, *Νεφελώδης Ψυχή*, ποὺ ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό. Βέβαια εἶσαι δικαιολογημένη, κοίταξε ὅμως νὰ οἰκονομῆς καιρὸ καὶ νὰ μοῦ γράψῃς κάπου-κάπου. Πῶς ὁ κ. Ξενόπουλος πούκαθῶς λὲς ἔχει τόσες ἀσχολίες, βρίσκει καιρὸ καὶ σᾶς γράφει τακτικά ; Λὲς ὅτι εἶναι μεγάλη σας τιμὴ νὰ καταγίνεται μὲ σᾶς ἕνας τέτοιος συγγραφεύς. Ἀλλὰ κι' αὐτὸς τὸ θωρεῖ τιμή του νὰ γράφῃ γιὰ τὴ νεολαία.

Τὸ *Χιόνι*, φίλη μου ἀπ' τὶς μεγάλες, μοῦ γράφει ὅτι τῆς χαρίζω τὶς καλύτερες στιγμὲς τῆς ζωῆς της. Καὶ προσθέτει : «Πόσο ἀγω-νιάθηκες δλ' αὐτὰ τὰ χρόνια γιὰ τὴ νεολαία καὶ πόσο ἔπρεπε νὰ σοῦ τὸ χρωστοῦν ὅλοι ὅσοι τοὺς *βοήθησες νὰ γίνουν μεγάλοι στὴν κοινωνία.*» Ναί, ἔπρεπε, τὸ ξέρω. Δυστυχῶς δὲν μὲ θυμοῦνται τοῦτε οἱ μισοί. Κι' ὅσο πιὸ μεγάλοι γίνονται, τόσο μὲ ξεχνοῦν. Ἀποδεῖξις ὅτι ποτὲ τὸ Κράτος δὲν μοῦ ἔδωσε μιὰ δποστήριξη, ἐνῶ τόσα Διαπλασόπουλα ἔχουν γίνει βουλευταί, ὑπουργοί, πρωθυπουργοί . . .

Ὄχι, *Ἀφροδίτη τῆς Μήλου*, δὲν εἶμαι θυμωμένη ποὺ δὲν μοῦ ἔγραφες τόσον καιρό, ἀφοῦ μάλιστα τὰ πολλὰ μαθήματα κι' ἡ ζωὴ τῆς ἐσωτερικῆς δὲν ἐπιτρέπουν συχνὴ ἀλληλογραφία. Ἔπειτα ἔχω τράνο δείγμα τῆς ἀγάπης σου τὰ ὀκτὼ ξεσπαθώματα ποὺ ἔκαμες ὡς τώρα. Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχὲς καὶ χαίρω ποὺ σοῦ ἀρέσουν τὰ φετεινὰ μυθιστορήματα.

Δὲν παραξενεύθηκα. *Ὑβρη*, γιατί εἶμαι συνεπεισμένη σὲ τέτοιου εἴδους ἐκλείψεις. Ὡστόσο χαίρω ποὺ πέρασαν τὰ δυσάρεστα κι' εὐχομαι νὰ μὴν ξαναγυρίσουν, καὶ νὰ εἶσαι πάλι τακτικὴ ὅπως πρώτα. Θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἐγκρίση τοῦ νέου σου ψευδωνύμου.

Καὶ μένα, *Ἀτρόμητη Φοβητσιάρα*, δὲν μ'ἀρέσουν τὰ φεύτικα κομπλιμέντα, οὔτε νὰ κάνω, οὔτε νὰ κοιτοῦμαι. Κι' ἔτσι θέλω νὰ λὲς πάντα τὴν ἀλήθεια, ἐκεῖνο ποὺ σκέπτεσαι καὶ κεῖνο ποὺ αἰσθάνεσαι. Βέβαια, αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ νιώσῃς νὰ τὸ κάνῃ σ' ὅλους. Στὴ μητέρα τοῦ ὅμως εἶναι ὑποχρεωμένος. Καὶ μὴν ξεχνᾶτε πὼς ἐγὼ εἶμαι δεύτερη μητέρα σας. Καὶ θέλω πάντα νὰ ξέρω τὰ γοῦστα σάς, τὶς ἰδέες σας, ὅλα.

Ἡ *Μικρὴ Ἀρτίστα* δὲν βρίσκει καμμιὰ δυσκολία στὸ ξεσπάθωμα. Ἀκόνισε τὸ σπαθί της· ἀπάνω στὰ νέα τοῦ 1928 κι' εἶναι κατενθουσιασμένη. Μὰ κι' ἐγώ. Τί χαρτωμένο τὸ γραμματάκι της!

Νὰ κι' ἡ *Ἠδύλη*, ποὺ μὲ διαβάζει τόσα χρόνια καὶ μόλις τώρα μοῦ γράφει γιὰ πρώτη φορά. Μὲ ἀδίκησα, μὰ τὴν ἀλήθεια γιατί γράφει πολὺ ὄμορφα. Μὰ ἐλπίζω νὰ μὲ ἱκανοποιήσῃ γράφοντάς μου τώρα συχνά. Ἄλλωστε εἶναι φοιτήτρια, — ἀφοῦ τελείωσε ἕλεγε τὶς τάξεις τοῦ Γυμνασίου μὲ ἄριστα, — κι' αὐτὸν τὸν πρῶτο τοῦλάχιστο χρόνο ἔχει καιρό. Μοῦ γράφει ἀκόμα πὼς χάρηκε πολύ, σὰ Διαπλασόπουλο, ὅταν ἄκουσε τὸν καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Βέη, μετὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Πάλαμᾶ στὴ Θεσσαλονίκη, νὰ λέγ στοὺς φοιτητὰς ὅτι τὸ πρῶτο ποίημα τοῦ μεγάλου ποιητῆ τὸ διάβασε, ὅταν ἦταν ἕξη χρονῶν, στὴ Διάπλασι !

ραγγελίες των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ των λόγια. Σὲ μερικοὺς θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΟΝΥΜΩΝ

Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δι παιώματος δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1928. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, εἰς κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Πλοίαρχος Νέμος, ἀ. (;;). Ἀλεξανδρινὸ Διαπλασόπουλο, ἀ. (ΑΣ). Ὄνειρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀ. (ΙΚ). Θρυλικὸ Ποτάμι, κ. (ΙΖ). Χρυσαλλίς, κ. (ΣΓ). Ξερόβηγας, ἀ. (Ι.Ι;). Χαρδανάπαλος, κ. (ΙΙ). Γιούλης Ἄνθης, ἀ. (ΔΚ). Φοιτητής, ἀ. (ΔΝ). Δὸν Ζουάν, ἀ. (ΙΡ). Μητέρα, κ. (α-ω). Αἰγυπτία Βασιλόπαις, κ. (2+2=4). Ματρόζος, ἀ. (ΝΔ). Ἀκτὶς Ἡλίου κ. (1)². Χρυσόμαλλον Δέρας, ἀ. (ΧΙ). Δάγκη, κ. (;;). Ρουσέτ, κ. (;;). Γκλόρια, κ. (ΙΑ). Μπὲν Χοὺρ, ἀ. (Ι). Στιερνὸ Χαμόγελο, ἀ. (ΓΠ). Ἠλιόλουστη, κ. (ΦΧ). Ἀλόη Πικροῦ, κ. (ΑΜ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλάς, ἀ. Ἐλπιά, κ. Φίλαθλος, ἀ. Φαέθων, ἀ. Φιλόσοφη, κ. Ἐξυπνη Γατούλα, κ. Ξανθίππος, ἀ. Ἀβαντίς, κ. Κόρη τῆς Διαπλάσεως, κ. Κλαίρη, κ. Φωτεινὴ Λάμπη, κ. Πεταχτὸ Ναυτάκι, ἀ. Νάρκισσος, ἀ. Ἰδατισμός, κ. Καραμελίτσα, κ. Μυσσωτής, κ. Πούλια, κ. Γενναία Σπάρτη, ἀ. Ἀπόγονος Ἡρώων, ἀ. Λυκαυγή, κ. Σμυρνιωτάκι, ἀ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Σπύρον* (τὸ Δεύκωμα ἐκεῖνο μαθαίνω ὅτι ἑτοιμάζεται, ὥστε θὰ τὸ λάβῃς βέβαια ποὺ καὶ στὴν Κέρκυρα θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ ἕνας παιδικὸς χορός γιὰ τὴν Πεντηκονταετηρίδα μου· εἶναι πολλὰ Διαπλασόπουλα ἐκεῖ·) *Σούζην* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα 14 τετράδια· ἦλθε λοιπὸν ὁ νέος γυμνασιάρχης;) *Εὐστράτιον Σουρλάγκαν* (εὐχαριστῶ πολύ· εἶσαι 5 χρόνια συνδρομητής μου, πηγαίνεις στὴ Β' Γυμνασίου, ἑπομένως εἶναι καιρὸς νὰρχίσῃς τὴν ἀλληλογραφία· θὰ σὲ ὠφελήσῃ·) *Ξανθὴν Γαλανομάταν* (καλὰ λοιπὸν ποὺ ἦταν περαστικά!) *Μαγεμένο Βασιλόπουλο* (εὐχαριστῶ πολύ) *Ἀστέρα τοῦ Αἰγαίου* (εὐχαριστῶ πολὺ· μὲ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ 1 δολλαρίου, δρ. 5,50, ἐπιστώθη ὁ λογαριασμός σου) *Γεώργιον Πέτρου* (τὸ ξέρω, ἀλλὰ δὲν εἶν' ἑτοιμο ἀκόμα· ἄμα γίνῃ, θὰ σᾶς πῶ·) *Θέσπιν* (εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ γιὰ τὰ ὡραῖα γιορτινὰ σκίτσα) *Διάναν* (εὐχαριστῶ· ἴσως γιὰ νὰ προφτάσῃς τὸ Ταχυδρομεῖο μοῦ ἔγραψες καὶ τόσο βιαστικά, ποὺ δυσκολεύθηκα πολὺ νὰ τὰ διαβάσω·) *Ἐρείκην* (εἶδες βέβαια τὴν ἔγκρισιν τοῦ ψευδωνύμου σου· χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία κι' εὐχαριστῶ ποὺ ἐνεργεῖς μὲ τόση ἀγάπη γιὰ τὴ διάδοσή μου·) *Ἀλόην Πικροῦ* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς εὐχὲς καὶ τὴ φωτογραφία καὶ γιὰ τὸ ἀρχαῖο βαζάκι·) *Ρόδον τὸ Ἀμάραντον* (ἔχει καλῶς·) *Ἀναδρομάρην τῆς Ἀττικῆς* (ἔστειλα 6 τετράδια·) *Ἰνδιάναν* (ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστεῖ πολὺ· περιμένει·) *Ἰω. Συράκον, Ματρόζον, Πεταχτὸ Ναυτάκι, Ξάνθιππον* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσους ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *10 Ἰανουαρίου*, θὰ παντήσω ἀπὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 237ου Διαγωνισμοῦ.
Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 14 Μαρτίου.

91. Λεξίγριφος

Λοῖο μὲ πλοῖο τρακάρουν,
Τὸ πρῶτο σπάει τὴ πλώρη
Καὶ κολλημένα μένουν
Καὶ κάνουνε μιὰ πόλη.

Μίμης Πρώιμος

92. Συλλαβόγριφος

Ἀκούγονται δυὸ νότες,
Φωνάζει ἕνα τριζόνι...
Κι' ἡ Ἄρτεμις μὲ χάρη
Τὴν παίρνει καὶ τὴ ζώνει.

Ἀμφιτρίτη

93. Μεταγραμματισμὸς

Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος
Τὸ μεσαῖο του ἀλλάζει
Κι' αὐτοκράτορ' ἀρχαῖο
Στὴ στιγμὴ παρουσιάζει.

Ξενιτεμένο Ἠπειρωτάκι

94. Ἀναγραμματισμὸς

Τῆς φύσεως στοιχεῖο,
Ὡς ἔχει ἂν τἀφήσῃς,
Στὸν Ὄλυμπο ἀνεβαίνει
Ἂν τἀναγραμματίσῃς.

Κων. Π. Ξένος

95. Τρίγωνον

* * * * * * =Ἀρχ. γλύπτης
* * * * * * =Χώρα τ. Ἀσίας
* * * * * =Ἐπίρρ. τρόπου
* * * * =Θεραπαινίς
* * * =Ἀριθμητικὸν
* * =Ἄνθη
* =Σύμφωνον

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ἀττικὴ Αὐγή

96-100. Ὁμόηχα.

Αἱ ζητούμεναι λέξεις ὁμοηχοῦν ἀνὰ δύο μὲ ἄλλην ὀρθογραφίαν καὶ ἄλλην σημασίαν:

1. Ἀριθμὸς-ζῶον· 2, Δηλητήριον, θεά· 3, Μέρος τοῦ σώματος-σύνδεσμος· 4, Μέρος τοῦ πλοίου-ζῶον· 5, Ζῶον-ἀτυχὴς σύζυγος.

Περιπλοκάς

101-102. Μεταμορφώσεις

1.—Τὸ *φῶς* διὰ 10 μεταμ. νὰ γίνῃ *σκότος*.

2.—Τὸ *ὕψος* διὰ 5 μεταμ. νὰ γίνῃ *βάθος*.

[Τὰ διπλᾶ σύμφωνα λλ, μμ, κκ, κτλ. λογίζονται ὡς ἕν. Κάθε λέξις προέρχεται ἀπὸ τὴν προηγουμένην διὰ προσθήκης, ἀφαιρέσεως ἢ ἀλλαγῆς ἑνὸς μόνου γράμματος. Συγχρόνως εἰμπορεῖ νἀλλάζῃ καὶ ὁ τονισμός.]

Ἐλευθ. Ν. Ρουσσάκης

103. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κατωθὶ λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τὰρχικὰ των νὰποτελοῦν ὀβδικὸν πτηνόν:

Πλούσιος, ἀτίθασος, ἀσθενής, ἄωρος, ζωντανός.

Δαφνεστερὴς Ὀλυμπιονίκης

104. Φωνηεντόλιπον

* - κνρς - ν - κων - τς - κννς

Πέτρος Ριονσαί

105. Τρίψος

ι η
ο Τ κ δ Μ μ
ω ω

Νεᾶνις τοῦ Ἰονίου

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

106. Charade

Entremise destinée
A effectuer une convention,
Seulement une lettre l'a ornée
Et de cette variation
Voila qu'elle produisit
Une reflexion de d'esprit.

(Πρωτότυπον) Ἐλ. Ν. Ρουσσάκης

107. Sans Voyelles

n - r - n - l - n - f

Γεώργ. Ι. Στρεοῦμπος

108. Rebus

Paux vrai thé ne Pavie-ce

Μέλισσα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 44

642. Μαίανδρος Καλάμαι (μαί, Ἄνδρος - καλό, μαί.)—643. Νερό (ναί, φῶ.) — 644. Ὁ λύχνος. — 645. Οἰνάς. — 646.

Μ
Ι Ο Σ
Μ Ι Σ Θ Σ
Π Ρ Ο Χ Ω Μ Α
Υ Ψ Η Λ Α Ν Τ Η Σ

647-651. Διὰ τοῦ Κ: *κενός, κτῆναις, ὅρκος, κηρός, καῦσις.* — 652. *Δυστυχεῖς ἐλέει.* (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στῆλας, ἐκ δεξιῶν καὶ ἐκ τῶν κάτω.) — 653. ΑΙΝΕΙΑΣ (Ἀπών, Ἴον, Νεῖλος, Ἐλέφας, Ἡμέρα, Ἀπρίλιος, Σφενδόνη.) — 654. Φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί. — 655. Ἔσο ἀπαθής. (Ἐ: ο α - πάθη - ς.) — 656. La lune. — 657. La Philanthropie est l'amour du genre humain.

Ξεσκαθώνετε
γιὰ τὸ Δωδεκαήμερο!

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

/ΚΗ' — 107/

Δ αφνοστεφὴ Ὀλυμπιονίκη, δέξου τῆς εὐδαιμονίας τὸ ἄσμα, τὸ ὁποῖον ἡ καρδιὰ τῆς Αἰγυπτίας Βασιλόπαιδος τονίζει γιὰ σένα στὴ γιορτή σου.

/ΚΗ' — 108/

Η Αἰγυπτία Βασιλόπαις εὔχεται εὐτυχισμένο τὸ Νέον ἔτος στοὺς ὑπηκόους της.

/ΚΗ' — 109/

Ἀνταλλάσσομε τετραδιάκια, Διαπλασόπαιδα-ες. Πλανόστρα Γυφτοπούλια, Λάσκαρι, νὰ περιμένομεν; Δ/σις: Ἀφροδίτη Χρυσαφίδου, Poste Restante Μακρυγιάννη, Ἀθῆνας. Ναυτοπούλα

Ἄγγελος Παρηγορίας

/ΚΗ' — 110/

Ἀπόκριε, ἀγγίζω... νὰ τρέμω! Ἐξηγήσατέ μου ὅμως γιατί λέτε τρρρρέεεεμμμαεε; [μάπως εἶσθε βραδύγλωσσοι;] Ἀπαντήσατε τάχιστα, διότι ἀνησυχῶ.

ΚΟΛΟΚΥΝΘΟΣΠΟΡΟΣ

/ΚΗ' — 111/

Κ ολοκυθόσπορε, κατιντήσης ἀλογάμπυρα: ἀνακάλυψε με γτέ. Δυορία 9ον φυλ βλλος εἶσαι νικημένος.

Μπόεμ

/ΚΗ' — 112/

Η Περιπλόκαε ἀνταλλάσσει τετραδιάκια: Κωσταίαν Κατσαρὸν, Κυπαρισσίαν. Νέμεσις, ἀλάθεμα σὲ ψήφισα.

/ΚΗ' — 113/

Ἀ νεμώνη τοῦ Βουνοῦ, τετραδιάκια ἔστειλα· πῆρες;

Φίλαθλος

/ΚΗ' — 114/

Δ ιαπλασόπουλα, κατεχόμενος στὸ Δημοψήφισμα μὲ τὸ πατριωτικὸν ψευδώνυμον ΟΝΕΙΡΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ἀσπάζομαι στὸν ὦμό σας.

/ΚΗ' — 115/

Πλάνο Δοξάρι, Χλωμὸ Δειλινό, Κύκνος, Ἄσμα, Ἁρμονία, Θαλασσοτραφ, Ἥρωα τοῦ Αἰγαίου, Χαμόγελο, Ἴνδιάνα, Μαγεμένη Βοσκοπούλα, ἀλληλογραφία — Δικηγορία.

/ΚΗ' — 116/

Κ ατέρχομαι καὶ ἔφετος στὸ Δημοψήφισμα, στηριζόμενος στὰ εὐγενικὰ αἰσθήματα τῶν Διαπλασιοπαίδων.

ΑΠΟΓΟΝΟΣ ΗΡΩΩΝ
(Γ' Βραβεῖον Ψευδων. 192

/ΚΗ' — 117/

Ε ΠΙΤΥΜΒΙΟΝ
Εἰς τὸν ΟΦΙΛΟΝ τῶν ΕΥΓΕΝΩΝ
Πομφόλυξ ἦν καὶ διεφράγη, καπνὸς διελύθη...

ΓΟΡΔΙΟΣ ΔΕΣΜΟΣ

/ΚΗ' — 118/

Η ΓΑΛΛΙΚΗ τελείως. Méthode recte. Θέμα, φιλολογία, συνδιάλ προπαρασκευὴ δι' ἐξετάσεις. Δίδακτρα καιρίας. Cours.—Πωίνου 5-Β (στάσις γελοπούλου). Πληροφορίαι ὧρ. 1½ καθ' ἑκάστην.

/ΚΗ' — 119/

Φ ΙΛΟΤΕΛΕΙΑ μηνιαῖον γραμμ σημειολογικὸν περιοδικόν, ἀπαρ τὸν ὀφθῆμα τῶν γραμ/συλλεκτῶν. Δ δρομὴ ἐτησία ἐσωτερικοῦ δραχ. 35. τερικοῦ φρ. γαλλ. 15.— ἢ σελλίνια 3/ δολλάρ. 0,75.—Ἀθῆναι, Μιχαὴλ Βόδα,

/ΚΗ' — 120/

Πρωτομαΐνοντας στὸ μυρομένο ο νάκι τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ. Ὅλ ες, ἰδιαιτέρως τὴν "Ἐξυπνη Γατούλα"

ΣΤΕΡΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛ

/ΚΗ' — 121/

Ἀ νταλλάσσω Μ. Μουσικὰ καὶ κάρτες ἄλους-ες. Δ/σις: Ἰωάννην Θ. Μου κην, μαθητὴν Γυμνασίου, Πρέβεζαν.

/ΚΗ' — 122/

Δ ιαπλασόπουλα, ἀνταλλάσσω Μ. Μο κά. Ἰδιαιτέρως μὲ Βολιώτισσες. Κ μεν Σύλβα, Ἑρμοῦ 198, Βόλος.

/ΚΗ' — 123/

Γιὰ μιὰ θύμηση τῆς τωρινῆς μας ζω γιὰ μιὰ ἀνάμνηση τῶν διαπλασι μας χρόνων, ἀνταλλάσσω κάρτες μὲ ὅλ Διαπλασόπουλα· περιμένω κι' ἀπὸ ε Κυπριόπουλα τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ Δ/σίς μου εἶναι: Ἀλόην Πικροῦ, κράτους 1, Λεμεσὸς (Chypre).

ΑΛΟΗ ΠΙΚΡΟΥ

/ΚΗ' — 124/

Α νερέα Εὐθυμιάδη, τὸ χαρτζιλικάκι ἀγγελάκι στοῦ Παναγιώτη τρώει στες; ἢ μένει ἀκόμα ἀκίνητο; Τὰ γ μου στὸν Προκόπη. Ἡ Πόπη ὁμορφούλ

ΑΛΟΗ ΠΙΚΡΟΥ

/ΚΗ' — 125/

Δ ιαγωνισμὸν μου Γραμματοσήμων (Κ —753) παρατείνω ἐπὶ δίμηνον. Π μένω ἀπὸ ὅλους-ες. Ὑποστηρίζαντες ὑποστηρίζω.

Κρητικόπουλ

/ΚΗ' — 126/

Ἀπόψε ντὲ Μπερζεράκι—Παπαδόπο λος! Πάει ὁ Πρόεδρος!!...

ΚΑΠΟΝΟΣ

ΕΡΓΑ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

(Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμοὺς, ὁ πρ τος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐλ τερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξω ρικοῦ).

Ἀδελφούλα μου, δρ. 17,50 /5,50 καὶ 7,50
Ἀναδυομένη, δρ. 25 /6 καὶ 8,50/.
Θεατρον, Τόμος Β' δρ. 40/6,50 καὶ 9
Τόμος Γ' δρ. 30 /6 καὶ 7,50/.
Ἰσαβέλλα, δρ. 25 /5 καὶ 7/.
Κακὸς Δρόμος, δρ. 17 /5 καὶ 7/.
Καλὸς Δρόμος, δρ. 11,80 /5 καὶ 7/.
Κόκκινος Βράχος, δρ. 20 /5 καὶ 7/.
Κόσμος καὶ Κοσμός, δρ. 30/6,50 καὶ 8,
Λάφυρα, δρ. 30 /6,50 καὶ 9/.
Μαργαρίτα Στέφα, δρ. 17 /5,50 καὶ 7,
Παιδικὸν Θέατρον, Δύο τόμοι, ἑκατ δρ. 17 /5,50 καὶ 7,50/.
Πέτριες στὸν Ἥλιο, δρ. 15 /5 καὶ 7/.
Πλούσιοι καὶ Φτωχοί, δρ. 30/6,50 καὶ
Στάχια καὶ Παπαρούνες, δρ. 15 /5 καὶ
Στέλλα Βιολάντη, δρ. 17 /5 καὶ 7/.
Τερέζα Βάρμα-Δεμέστα, δρ. 25 /5 καὶ 7,50/.
Τίμιοι καὶ Ἄτιμοι δρ. 30 /6,50 καὶ 9/.
Τιμὴ τοῦ Ἀθλητοῦ, δρ. 30 /6,50 καὶ
Τυχεροὶ καὶ Ἄτυχοι, δρ. 30 /6,50 καὶ
Ὁ Τρελλὸς μὲ τοὺς Κόκκινους, δρ. 20 /6,50 καὶ 9/.
Ἡ Τρίμορφη Γυναίκα, δρ. 30 /6,50 καὶ
La Mauvaise Voie, Μετάφρασις τοῦ «Κακοῦ Δρόμου», δρ. 15 /5 καὶ 7/.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ Ε. ΧΕΡΓΙΑΔΟΥ· ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΟΥ 18 ΑΘΗΝΑΙ